

Problemy społeczeństwa polskiego

Tomasz A. Winiarczyk

liczba ludności

- **38 511,8 tys. ludności faktycznej**
  - Od ostatniego spisu powszechnego, tj. od dnia 20 maja 2002 r. liczba ludności kraju zwiększyła się o 282 tys. osób, tj. o 0,7%.
- Pod względem liczby ludności Polska znajduje się na 32 miejscu wśród krajów świata i na 6 w krajach Unii Europejskiej.

liczba ludności – 2011

Na 1 km² powierzchni mieszkają 123 osoby

- w miastach około 1085
- na terenach wiejskich 52

- ludność miejska stanowi 60,8%
  - (w 2002 r. udział ten wynosił – 61,8%)
- ludność wiejska stanowi 39,2%
  - (w 2002 r. – 38,2%)

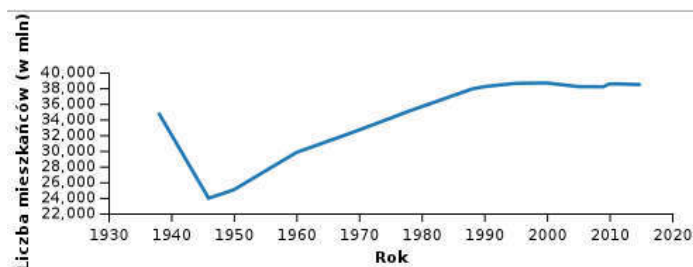
Urbanizacja – proces koncentracji ludności w punktach przestrzeni geograficznej, głównie na obszarach miejskich, określający także wzrost liczby ludności miejskiej i jej udziału w liczbie ludności danego obszaru, dzięki czynnikom społeczno-kulturowym, demograficznym i ekonomicznym.

Suburbanizacja – jedna z faz rozwoju miasta, polegająca na wyludnianiu się centrum i rozwoju strefy podmiejskiej.

Dezurbanizacja – proces polegający na spadku liczby ludności miast w obszarach metropolitalnych oraz aglomeracjach, któremu towarzyszy rozwój oddalonych od nich małych miast.

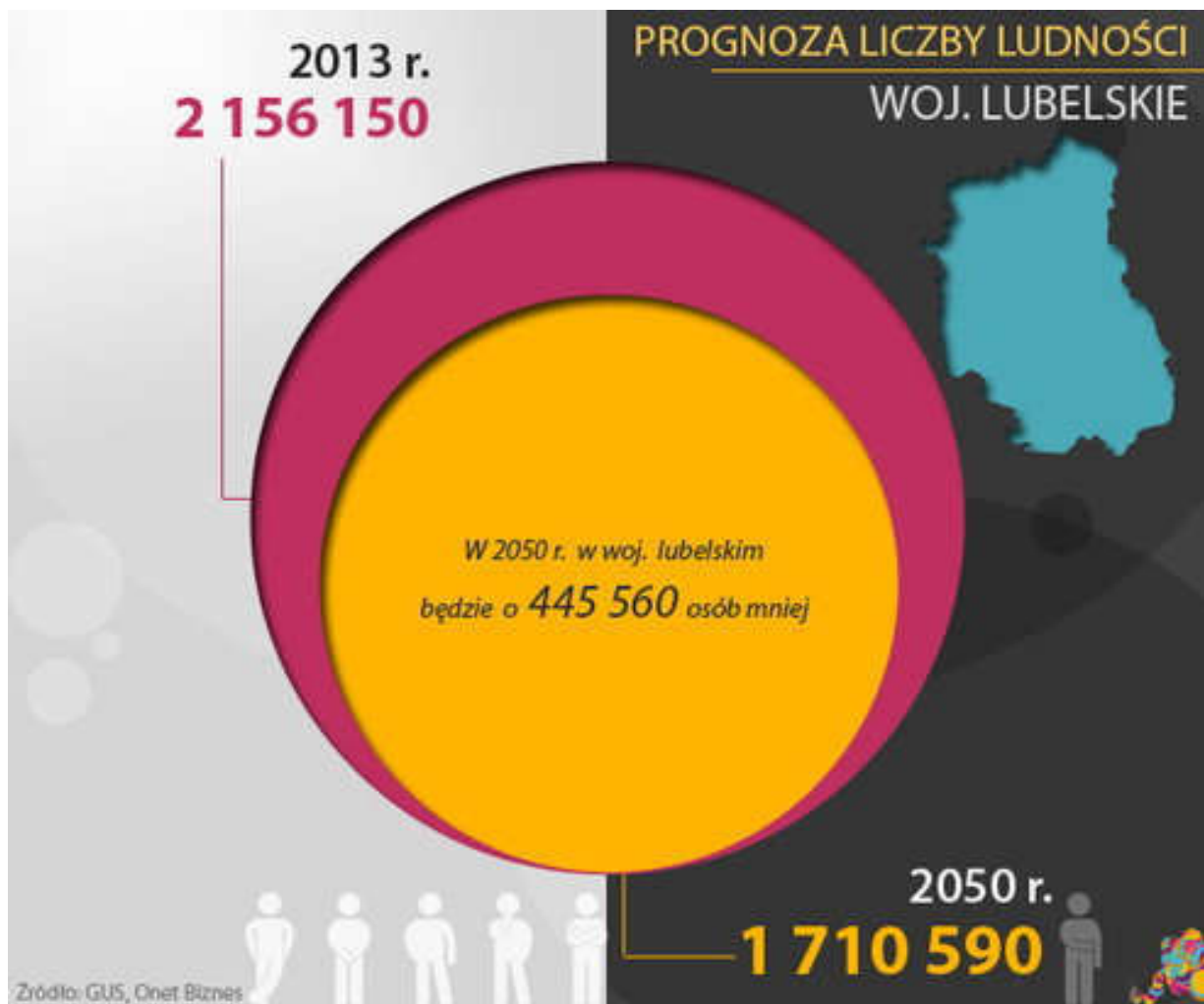
Ruralizacja – proces społeczny będący przeciwieństwem urbanizacji, polegający na odpływie ludności 3 miejskiej na wieś.

ludność Polski

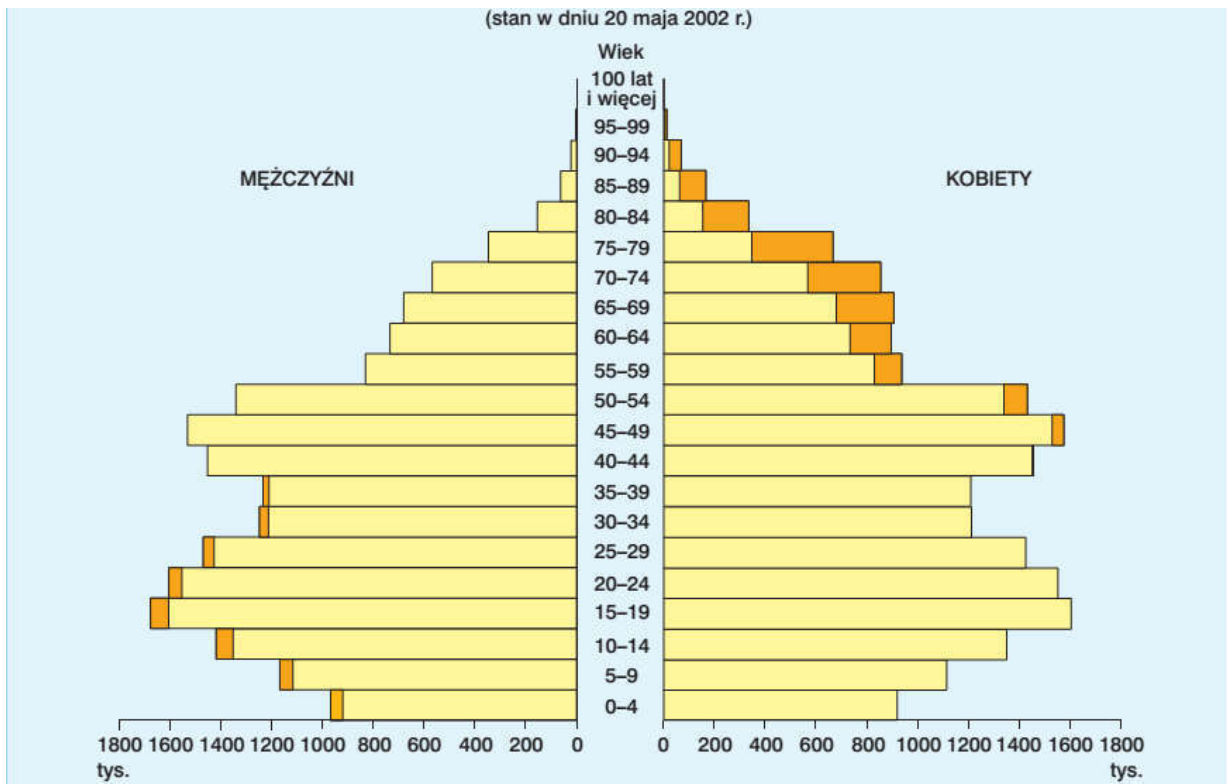
Ludność Polski na przestrzeni wieków^{[1][2]}

Rok	Ludność	Rok	Ludność
ok. 1000	od 1 do 2 mln	1946	23,930 mln
1370	1,9 mln	1950	25,008 mln
1582	7,5 mln	1960	29,776 mln
1634	11 mln	1970	32,642 mln
ok. 1750	12 mln	1978	35,061 mln
1800	9 mln	1988	37,879 mln
1846	11,107 mln	1990	38,183 mln
1911	22,110 mln	1995	38,610 mln
1921	27,177 mln	2000	38,654 mln
1931	32,107 mln	2005	38,191 mln
1938	34,849 mln	2009	38,167 mln
		2010	38,530 mln ^{[3][4]}
		2011	38,538 mln ^{[5][4]}
		2013	38,496 mln ^{[6][7]}
		2015	38,446 mln

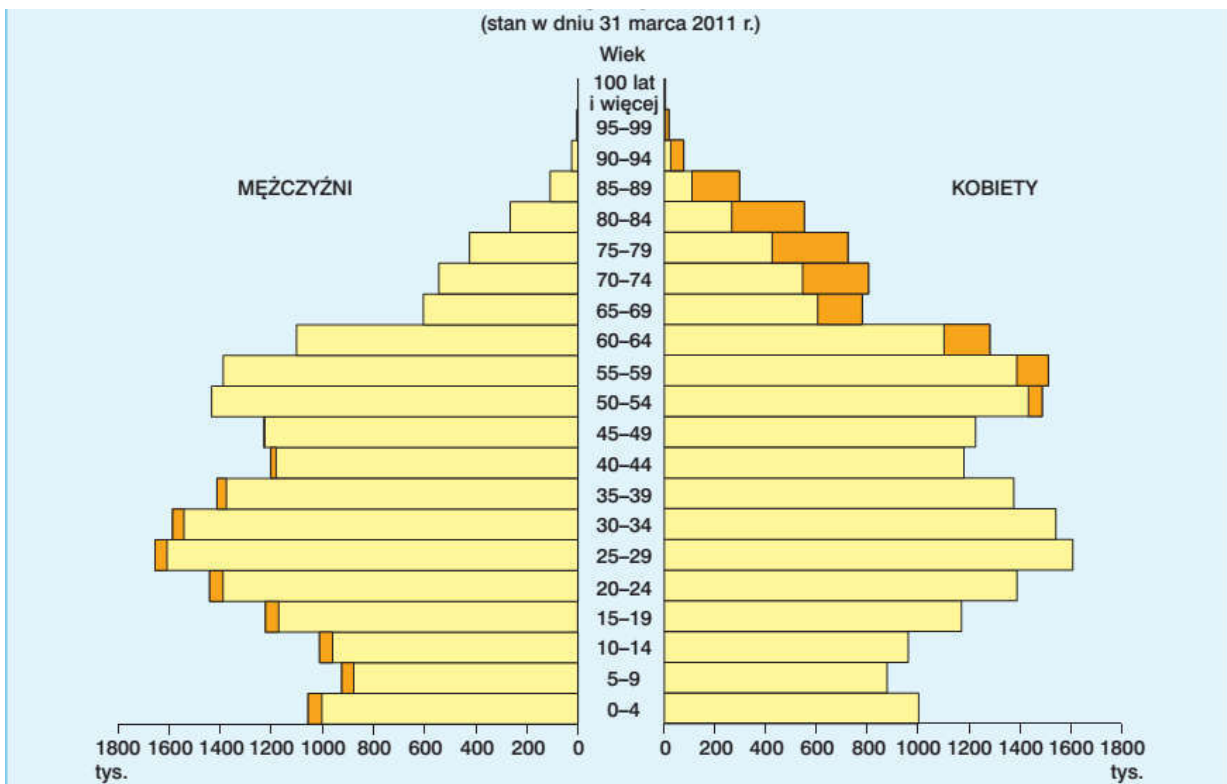

ludność wg płci

- mężczyźni – 18 643,9 tys.
- kobiety – 19 868,0 tys.

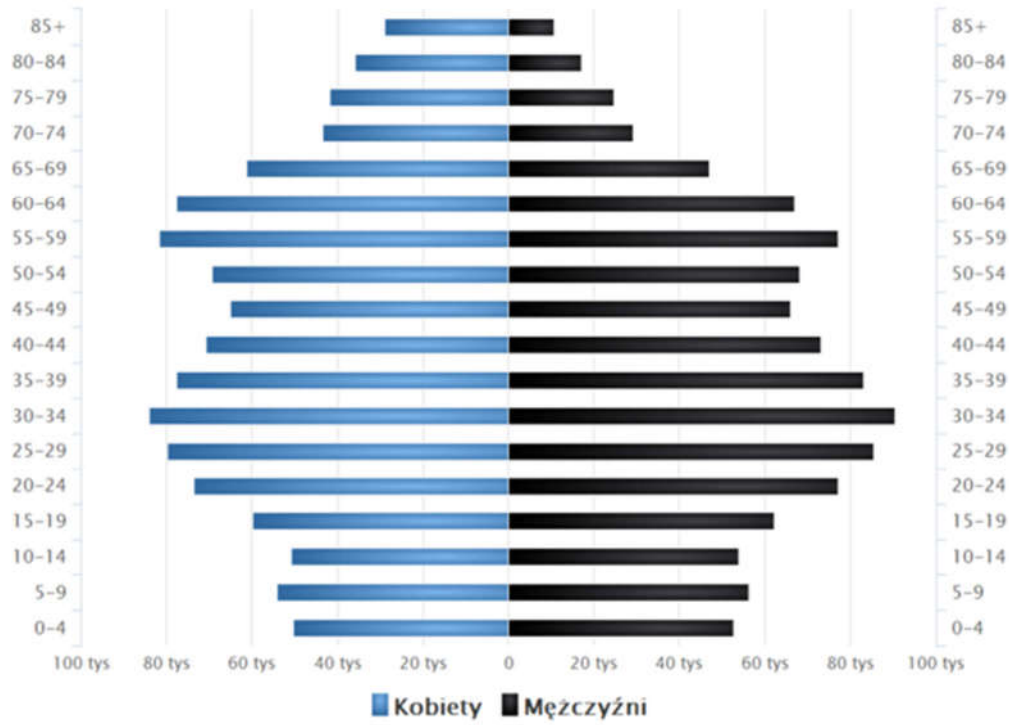
7

8

Piramida wieku mieszkańców W. lubelskiego, 2014

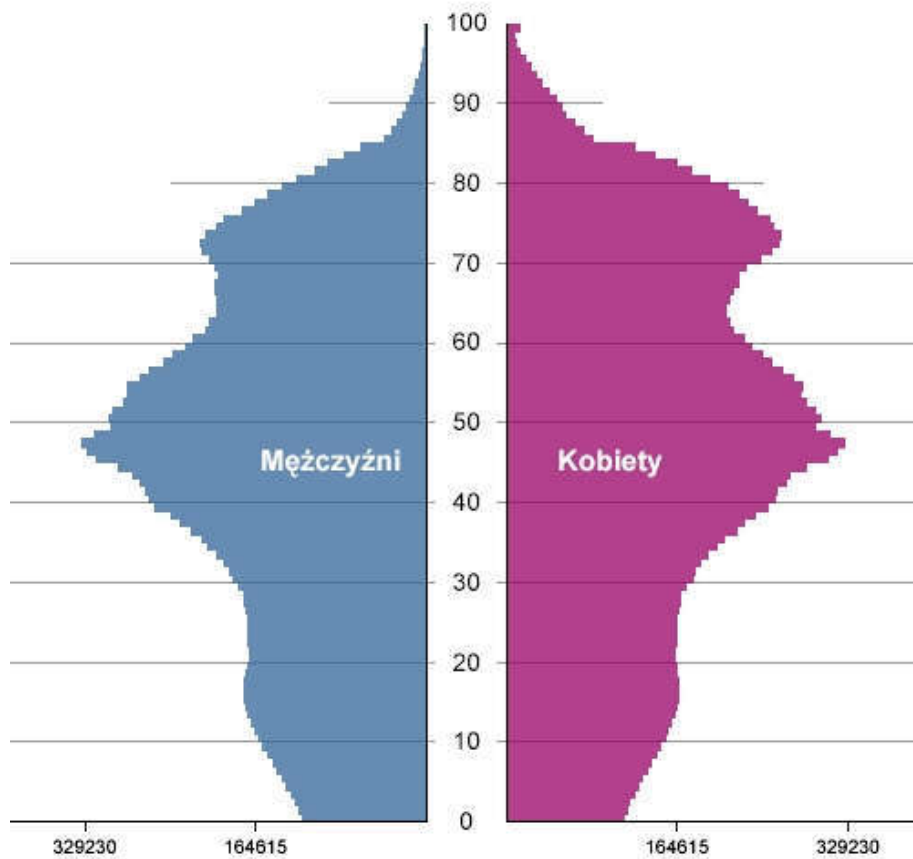
(Źródło: GUS)

9

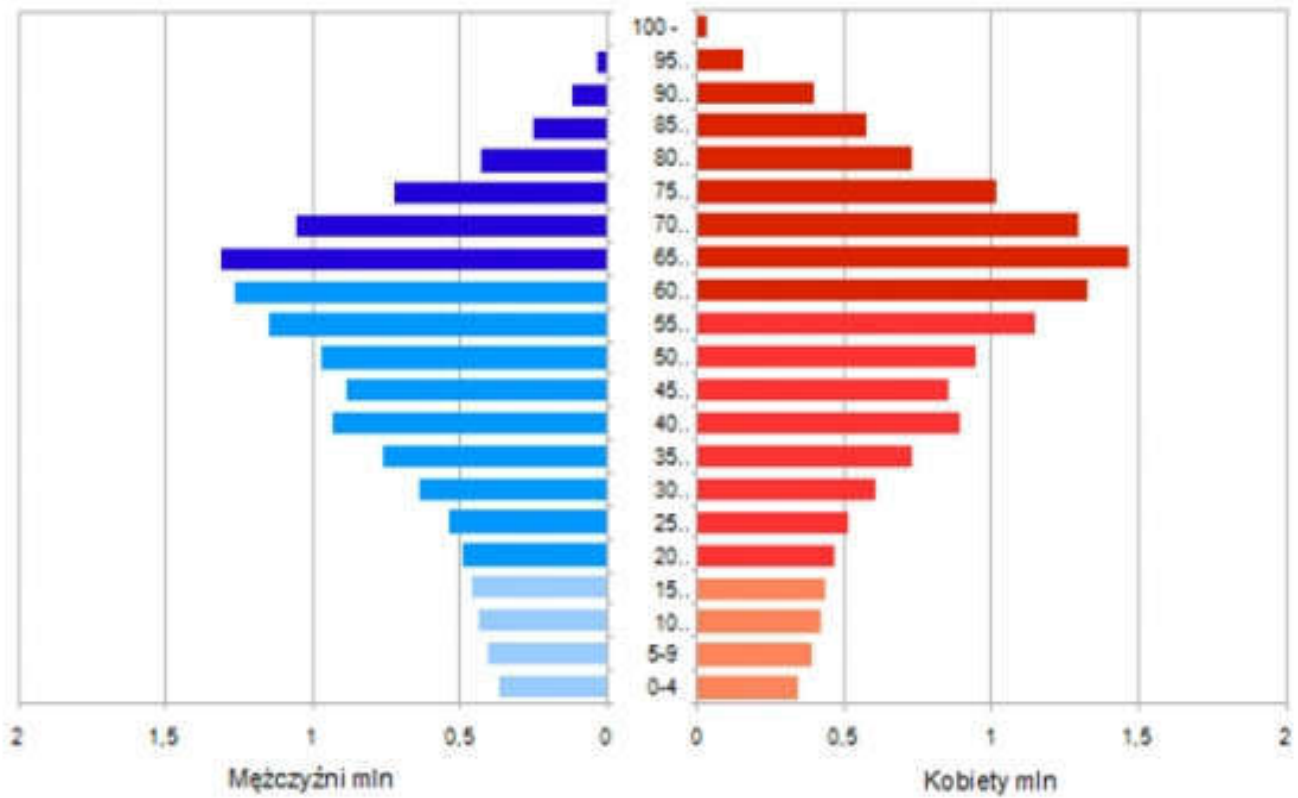
Rok: 2030

Polska

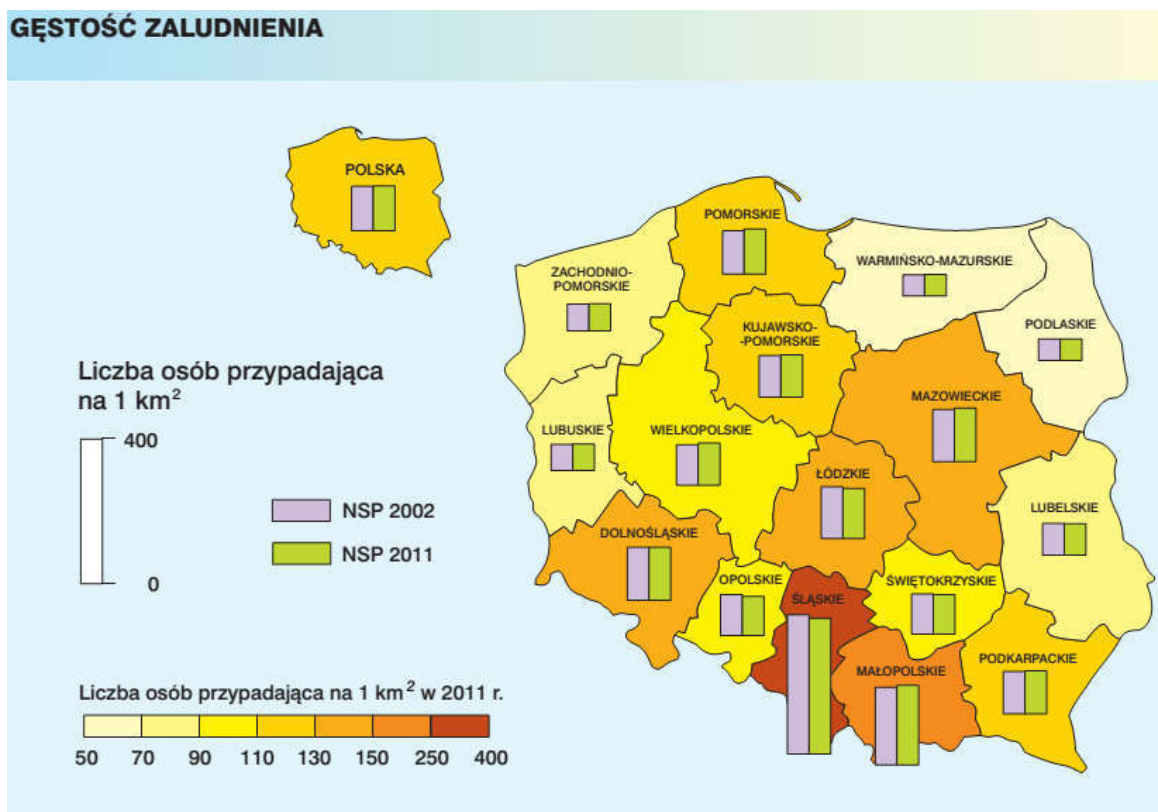

10

Polska 2050

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA

Tabl. 5/4. Stan i struktura ludności według wieku w latach 2002 i 2011

Wyszczególnienie	Ogółem	Ludność w wieku					
		przedprodukcyjnym (0-17 lat)	produkcyjnym (mężczyźni 18-64, kobiety 18-59 lat)			poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	
			razem	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (mężczyźni 45-64, kobiety 45-59 lat)		
w tysiącach							
2002 ^{a)}	Ogółem	38 230,1	8 850,7	23 625,7	15 241,2	8 384,5	5 749,1
	Miasta	23 610,4	4 974,2	15 169,8	9 560,6	5 609,2	3 462,4
	Wieś	14 619,7	3 876,5	8 456,0	5 680,7	2 775,3	2 286,7
2011	Ogółem	38 511,8	7 202,3	24 797,4	15 418,9	9 378,5	6 512,1
	Miasta	23 405,9	3 975,9	15 258,3	9 325,9	5 932,4	4 171,7
	Wieś	15 105,9	3 226,4	9 539,1	6 093,0	3 446,1	2 340,4
w odsetkach							
Ogółem	2002 ^{a)}	100,0	23,2	61,8	39,9	21,9	15,0
	2011	100,0	18,7	64,4	40,0	24,4	16,9
Miasta	2002 ^{a)}	100,0	21,1	64,2	40,5	23,7	14,7
	2011	100,0	17,0	65,2	39,9	25,3	17,8
Wieś	2002 ^{a)}	100,0	26,5	57,9	38,9	19,0	15,6
	2011	100,0	21,4	63,1	40,3	22,8	15,5

Tabl. 5/6. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Kawalerowie, panny	Żonaci, zameżne	Wdowcy, wdowy	Rozwiedzeni, rozwidzione	Nieustalony*
w tysiącach						
Ogółem	32 680,0	9 423,0	18 218,0	3 129,0	1 632,0	278,0
Mężczyźni	15 652,0	5 288,0	9 086,0	482,0	657,0	139,0
Kobiety	17 027,0	4 135,0	9 132,0	2 646,0	975,0	140,0
Miasta	20 167,0	5 684,0	11 065,0	1 932,0	1 288,0	198,0
Wieś	12 513,0	3 739,0	7 153,0	1 196,0	344,0	81,0
w odsetkach						
Ogółem	100,0	28,8	55,7	9,6	5,0	0,9
Mężczyźni	100,0	33,8	58,0	3,1	4,2	0,9
Kobiety	100,0	24,3	53,6	15,5	5,7	0,8
Miasta	100,0	28,2	54,9	9,6	6,4	1,0
Wieś	100,0	29,9	57,2	9,6	2,7	0,6

1 Tabl. 2. Ludność, ruch naturalny i migracje w latach 1946-2008								
2 OGÓLEM								
3								
4								
5								
6								
w tysiącach								
Lp.	Lata	Ludność stan w dniu 31.XII	Małżeństwa	Rozwody ^a	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Zgony w tym niemowląt	Przyrost naturalny
39	1981	36062	322.7	40.2	681.7	331.9	16.9	349.8
40	1982	36399	315.8	46.7	705.4	337.9	17.2	367.5
41	1983	36745	305.9	45.8	723.6	352.2	16.7	371.4
42	1984	37063	285.3	52.9	701.7	367.6	16.1	334.1
43	1985	37341	266.8	49.1	680.1	384.0	15.1	296.1
44	1986	37572	257.9	50.6	637.2	378.8	13.6	258.4
45	1987	37764	252.8	49.7	607.8	380.7	12.9	227.1
46	1988	37885	246.8	48.2	589.9	373.0	11.7	216.9
47	1989	37988	255.7	47.2	564.4	383.1	10.9	181.3
48	1990	38073	255.4	42.4	547.7	390.3	10.6	157.4
49	1991	38144	233.2	33.8	547.7	405.7	9.9	142.0
50	1992	38203	217.3	32.0	515.2	394.7	9.0	120.5
51	1993	38239	207.7	27.9	494.3	392.3	8.0	102.0
52	1994	38265	207.7	31.6	481.3	386.4	7.3	94.9
53	1995	38284	207.1	38.1	433.1	386.1	5.9	47.0
54	1996	38294	203.6	39.4	428.2	385.5	5.2	42.7
55	1997	38290	204.9	42.6	412.7	380.2	4.2	32.5
56	1998	38277	209.4	45.2	395.6	375.3	3.8	20.3
57	1999	38263	219.4	42.0	382.0	381.4	3.4	0.6
58	2000	38254	211.2	42.8	378.3	368.0	3.1	10.3
59	2001	38242	195.1	45.3	368.2	363.2	2.8	5.0
60	2002	38219	191.9	45.4	353.8	359.5	2.7	-5.7
61	2003	38191	195.4	48.6	351.1	365.2	2.5	-14.1
62	2004	38174	191.8	56.3	356.1	363.5	2.4	-7.4
63	2005	38157	206.9	67.6	364.4	368.3	2.3	-3.9
64	2006	38125	226.2	71.9	374.2	369.7	2.2	4.5
65	2007	38116	248.7	66.6	387.9	377.2	2.3	10.6
66	2008	38136	257.7	65.5	414.5	379.4	2.3	35.1

15

I. WAŻNIEJSZE DANE O LICZBIE LUDNOŚCI, RUCHU NATURALNYM I MIGRACJACH (cd.)
 MAJOR DATA ON THE POPULATION SIZE, VITAL STATISTICS AND MIGRATION (cont.)

Lp. No.	LATA YEARS	Ludność Population		Małżeństwa Marriages	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
		stan w dniu 30 VI as of 30 VI	stan w dniu 31 XII as of 31 XII				ogółem total	w tym nie- mowląt of which infant	
w tysiącach in the									

1	1990	38031	38073	255,4	42,4	547,7	390,3	10,6	157,4
2	1991	38109	38144	233,2	33,8	547,7	405,7	9,9	142,0
3	1992	38173	38203	217,3	32,0	515,2	394,7	9,0	120,5
4	1993	38221	38239	207,7	27,9	494,3	392,3	8,0	102,0
5	1994	38252	38265	207,7	31,6	481,3	386,4	7,3	94,9
6	1995	38275	38284	207,1	38,1	433,1	386,1	5,9	47,0
7	1996	38289	38294	203,6	39,4	428,2	385,5	5,2	42,7
8	1997	38292	38290	204,9	42,6	412,7	380,2	4,2	32,5
9	1998	38283	38277	209,4	45,2	395,6	375,3	3,8	20,3
10	1999	38270	38263	219,4	42,0	382,0	381,4	3,4	0,6
11	2000	38256	38254	211,2	42,8	378,3	368,0	3,1	10,3
12	2001	38251	38242	195,1	45,3	368,2	363,2	2,8	5,0
13	2002	38232	38219	191,9	45,4	353,8	359,5	2,7	-5,7
14	2003	38195	38191	195,4	48,6	351,1	365,2	2,5	-14,1
15	2004	38180	38174	191,8	56,3	356,1	363,5	2,4	-7,4
16	2005	38161	38157	206,9	67,6	364,4	368,3	2,3	-3,9
17	2006	38132	38125	226,2	71,9	374,2	369,7	2,2	4,5
18	2007	38116	38116	248,7	66,6	387,9	377,2	2,3	10,7
19	2008	38116	38136	257,7	65,5	414,5	379,4	2,3	35,1
20	2009	38153	38167	250,8	65,3	417,6	384,9	2,3	32,7
21	2010	38517	38530	228,3	61,3	413,3	378,5	2,1	34,8
22	2011	38526	38538	206,5	64,6	388,4	375,5	1,8	12,9
23	2012	38534	38533	203,9	64,4	386,3	384,8	1,8	1,5
24	2013	38502	38496	180,4	66,1	369,6	387,3	1,7	-17,7
25	2014	38484	38479	188,5	65,8	375,2	376,5	1,6	-1,3
26	2015	38455	38437	188,8	67,3	369,3	394,9	1,5	-25,6
27	2016	38427	38433	193,5	63,5	382,3	388,0	1,5	-5,8
28	2017	38422	38434	192,6	65,3	402,0	402,9	1,6	-0,9
29	2018	38413	38411	192,4	62,8	388,2	414,2	1,5	-26,0

16

dzieci w rodzinie

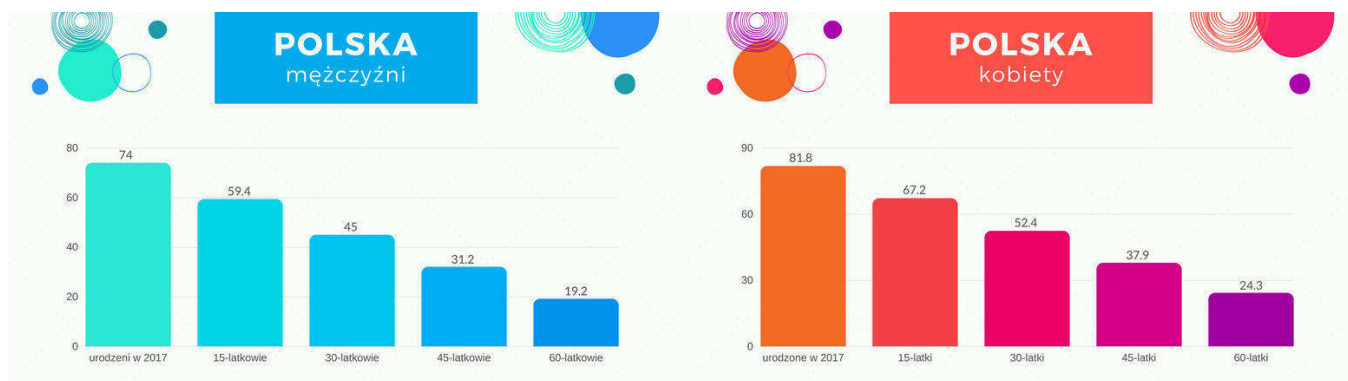
17

przeciętne trwanie życia

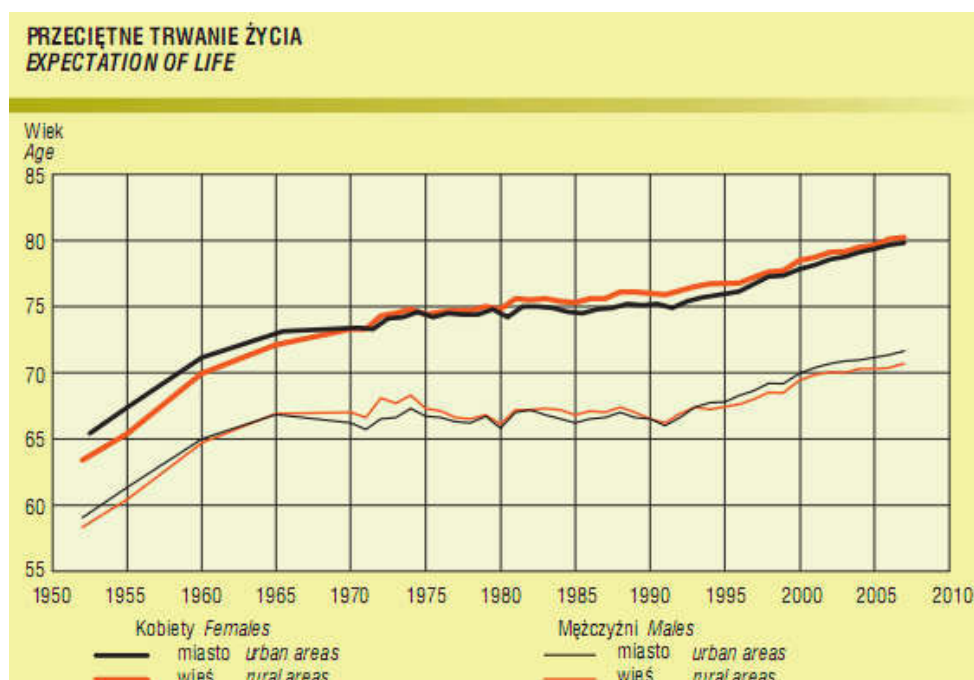
Przeciętne dalsze trwanie życia w latach 1950-2009^{a)}

Lata	Mężczyźni						Kobiety					
	według wieku											
	0	15	30	45	60	75	0	15	30	45	60	75
1950	56.07	51.04	38.12	25.46	14.55	6.92	61.68	55.66	42.32	29.23	17.05	7.80
2009	71.53	57.13	42.86	29.25	17.90	9.20	80.05	65.62	50.85	36.39	23.15	11.56

^{a)} Parametry trwania życia dla lat 1990-1994 zostały przeliczone zgodnie z definicją urodzenia i zgonu noworodka obowiązującą od 1994 r.

przeciętne trwanie życia

19

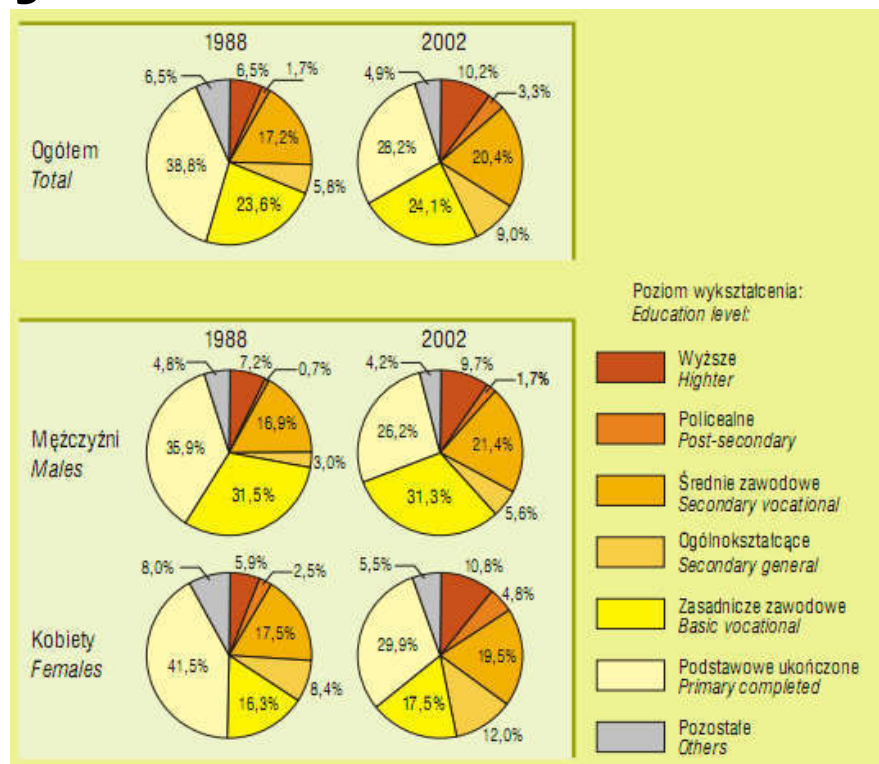
Tabl. 6/4. Osoby niepełnosprawne według stopnia niepełnosprawności w latach 2002 i 2011 – wstępne wyniki

Wyszczególnienie	Ogółem			Miasta			Wieś		
	2002	2011	2002 =100	2002	2011	2002 =100	2002	2011	2002 =100
	w tys.			w tys.			w tys.		
Ogółem osoby niepełnosprawne	5456,7	4697,5	86,1	3213,1	3018,4	93,9	2243,6	1679,1	74,8
Mężczyźni	2568,2	2167,1	84,4	1488,5	1362,2	91,5	1079,7	804,9	74,5
Kobiety	2888,5	2530,4	87,6	1724,6	1656,2	96,0	1163,9	874,2	75,1
Niepełnosprawni prawnie	4450,1	3131,9	70,4	2650,6	2089,8	78,8	1799,6	1042,1	57,9
Niepełnosprawni tylko biologicznie	1006,6	1565,6	155,5	562,5	928,6	165,1	444,0	637,1	143,5

14,37% niepełnosprawnych w społeczeństwie

20

wykształcenie

21

Tabl. 6/1. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci, na podstawie wyników spisów w latach 2002 i 2011

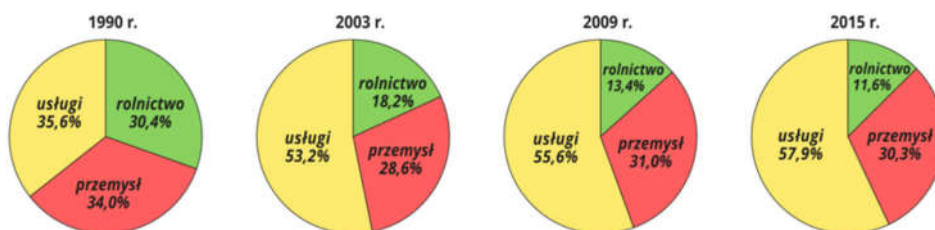
Poziom wykształcenia	2002		2011		Mężczyźni		Kobiety	
	w tys.	w %	w tys.	w %	2002	2011	2002	2011
Ogółem*	32 435,4	100,0	33 505,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:								
Wyższe	3 203,6	9,9	5 690,2	17,0	9,3	14,8	10,4	19,0
Średnie i policealne	10 208,4	31,5	10 573,7	31,6	27,6	29,1	35,1	33,8
Zasadnicze zawodowe	7 539,8	23,2	7 260,7	21,7	30,1	27,9	16,9	15,9
Podstawowe ukończone i gimnazjalne	9 651,8	29,8	7 788,4	23,2	28,0	22,0	31,4	24,4
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	1 180,1	3,6	457,1	1,4	3,0	1,0	4,3	1,7

* W dalszym podziale nie uwzględniono nieustalonego poziomu wykształcenia. W NSP 2011 nie ustalono poziomu wykształcenia dla 1165, 0 tys. osób w wieku 13 lat i więcej przebywających za granicą 12 m-cy i dłużej

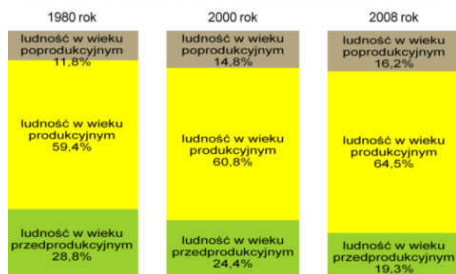
22

struktura zatrudnienia

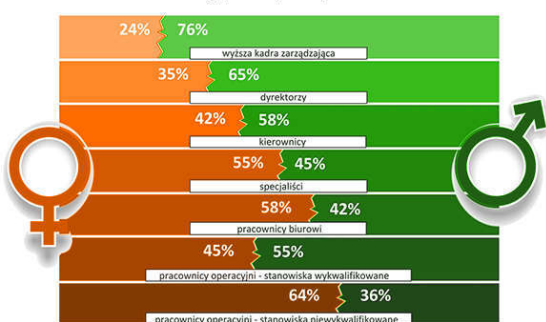
STRUKTURA ZATRUDNIENIA W POLSCE

STRUKTURA WIEKOWA LUDNOŚCI WEDŁUG ZDOLNOŚCI DO PRACY

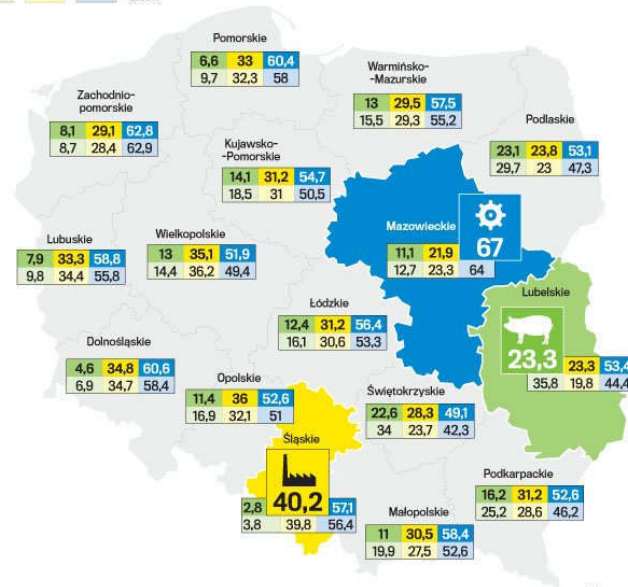
STRUKTURA ZATRUDNIENIA w Polsce ze względu na płeć i poziom stanowiska

Źródło: na podstawie bazy danych Hay Group, obejmującej ponad 600 000 danych płacowych z 728 organizacji

W JAKIM SEKTORZE PRACOWALI POLACY W ROKU 2006 I W 2014

DANE W PROC.

© GAZETA WYBORCZA

ŹRÓDŁO: GUS

Tabl. 6/6. Ludność według głównego źródła utrzymania i płci na podstawie wyników spisów w latach 2002 i 2011

Główne źródło utrzymania	2002		2011				2002 =100
	Ogółem		Ogółem		mężczyźni	kobiety	
	w tys.	w %	w tys.	w %	w %	w %	
Ogółem*	38 230,1	100,0	38 511,8	100,0	100,0	100,0	100,7
Posiadający własne źródło utrzymania	23 073,3	60,4	25 147,9	65,3	66,5	64,2	109,0
w tym:							
Dochody z pracy	12 354,6	32,3	14 573,5	37,8	43,2	32,8	118,0
najemnej	9 615,3	25,2	11 897,3	30,9	34,1	27,9	123,7
na rachunek własny**	2 739,3	7,2	2 676,2	6,9	9,1	4,9	97,7
Niezarobkowe źródło i pozostałe źródła osobno nie wymienione***	10 691,7	28,0	10 538,7	27,4	23,1	31,3	98,6
Na utrzymaniu	14 547,2	38,0	11 635,8	30,2	29,0	31,3	80,0

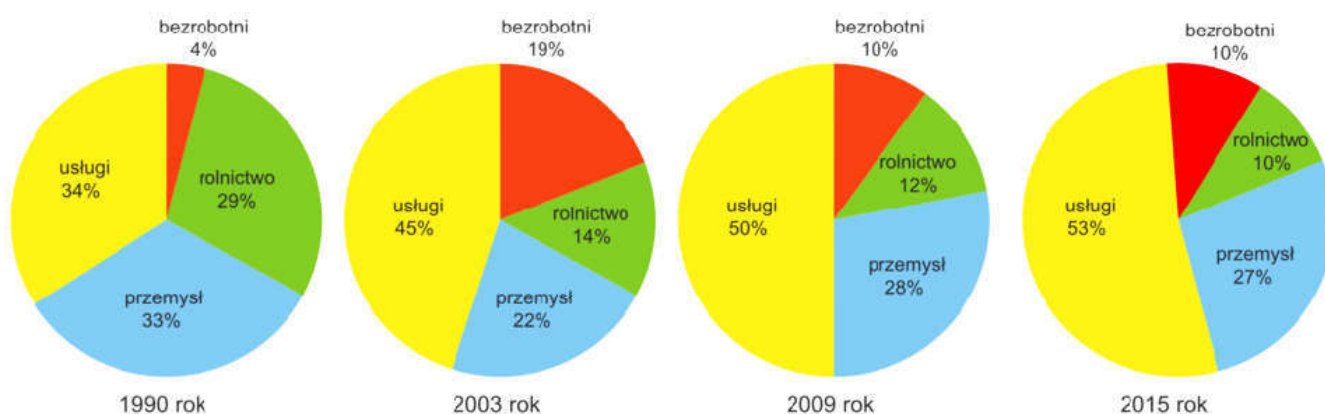
* W dalszym podziale nie uwzględniono nieustalonego źródła utrzymania dla osób przebywających za granicą co najmniej 12 miesięcy i pozostałych oraz dochodów z własności.

** Łącznie z dochodami z wynajmu.

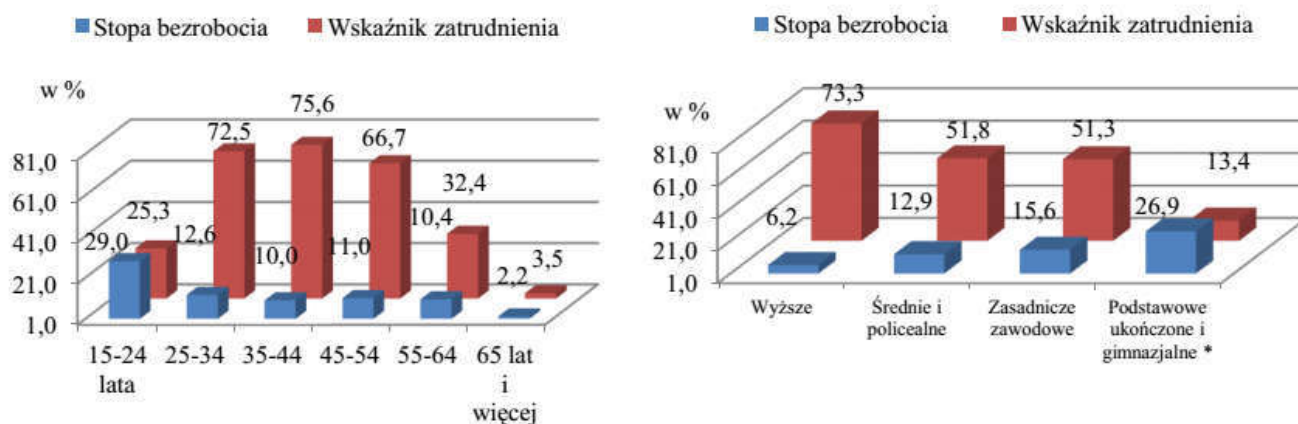
*** Dla porównania z NSP 2002 łącznie z pozostałymi dochodami osobno nie wymienionymi.

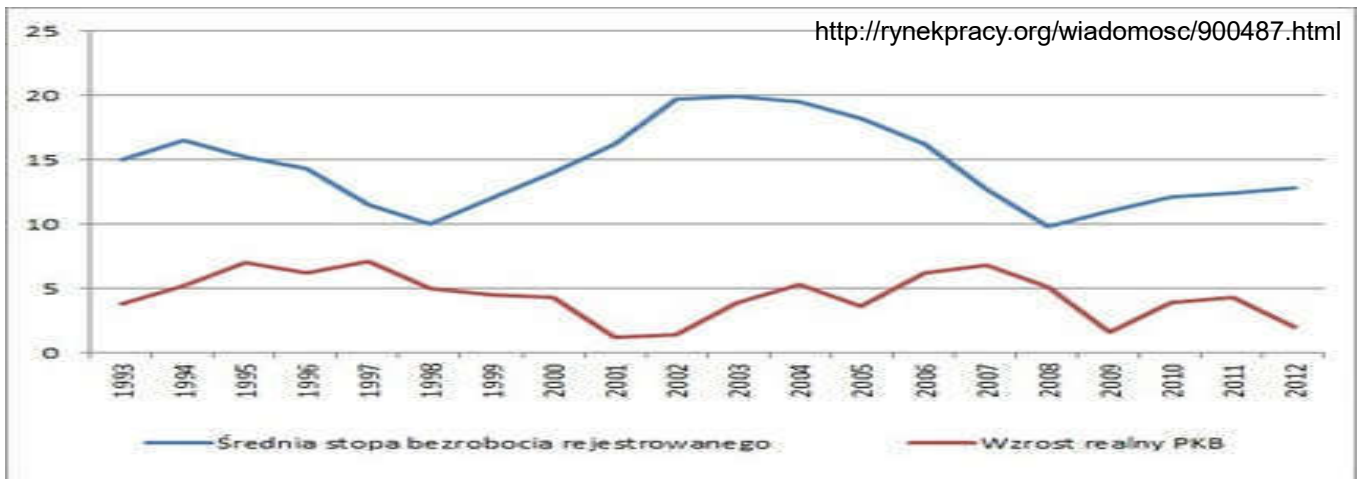
bezrobocie a zatrudnienie

Zmiany stopy bezrobocia na tle zmian struktury zatrudnienia w Polsce

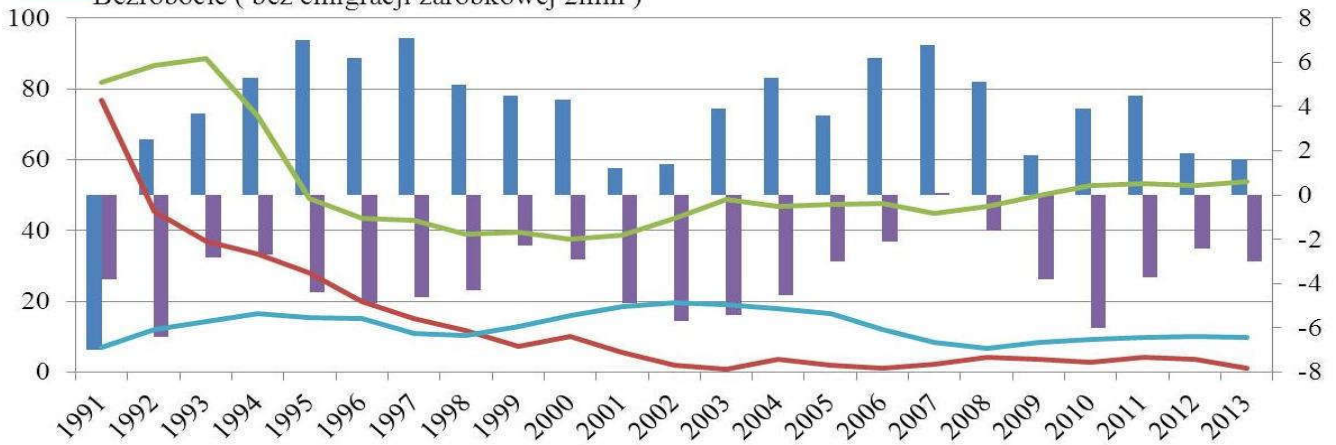

Wykres 7. Wskaźnik zatrudnienia oraz stopa bezrobocia według grup wieku i poziomu wykształcenia w 2011 r.

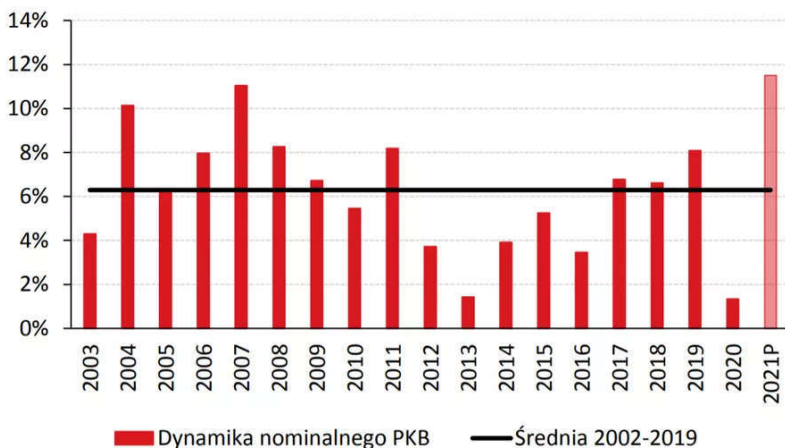

- Wzrost gospodarczy
  - Inflacja
  - Bezrobocie (bez emigracji zarobkowej 2mln)
  - Deficyt budżetowy
  - Dług publiczny
- asgaria.pl/cyklkonjunkturalny.html

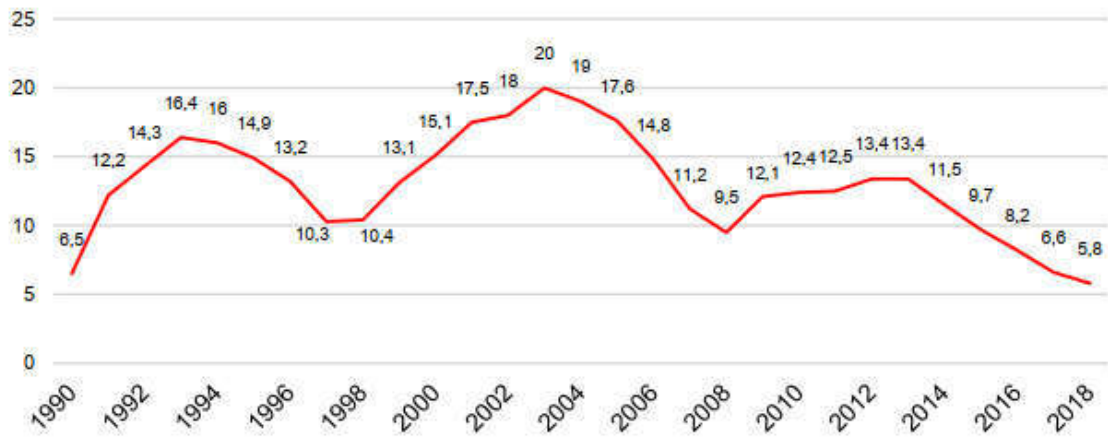

Wzrost nominalnego PKB

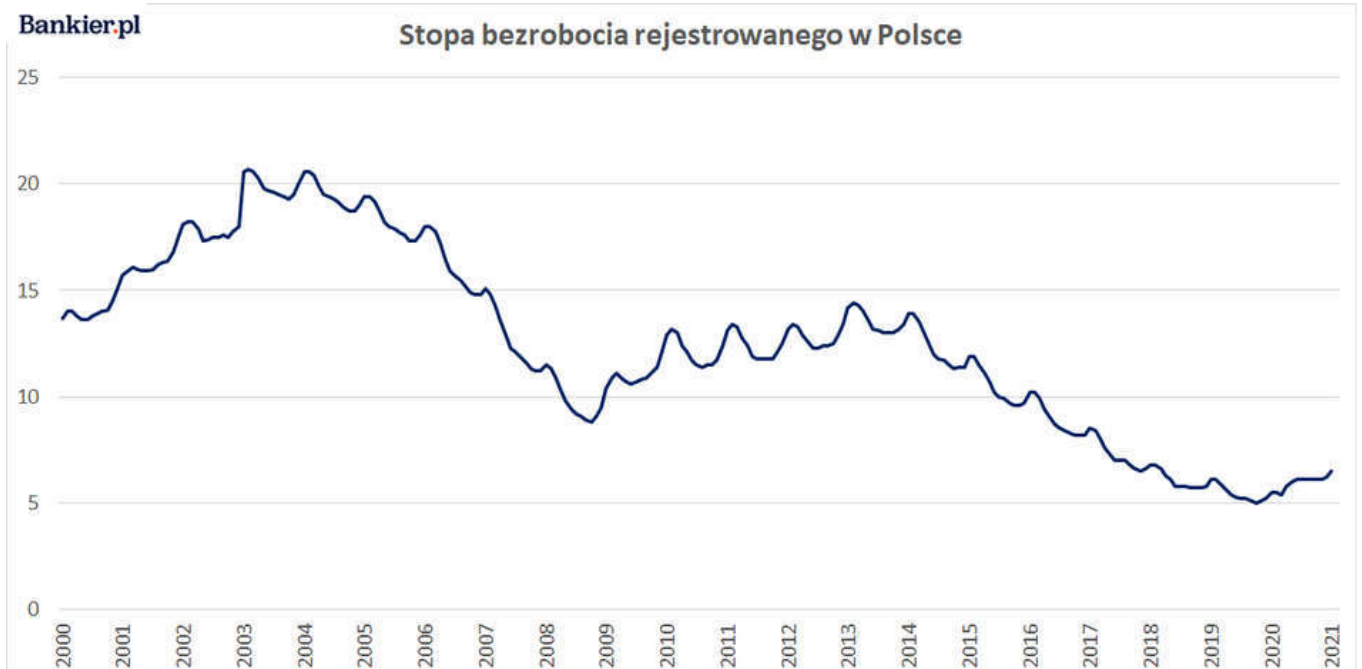
<https://www.bankier.pl/wiadomosc/Wystrzal-inflacji-PKB-na-sterydach-i-histeryczny-rekord-WIG-u-Wykresytygodnia-8181698.html>

Rys. 25. Stopa rejestrowanego bezrobocia (%)

Źródło: dane GUS – notowania na grudzień danego roku

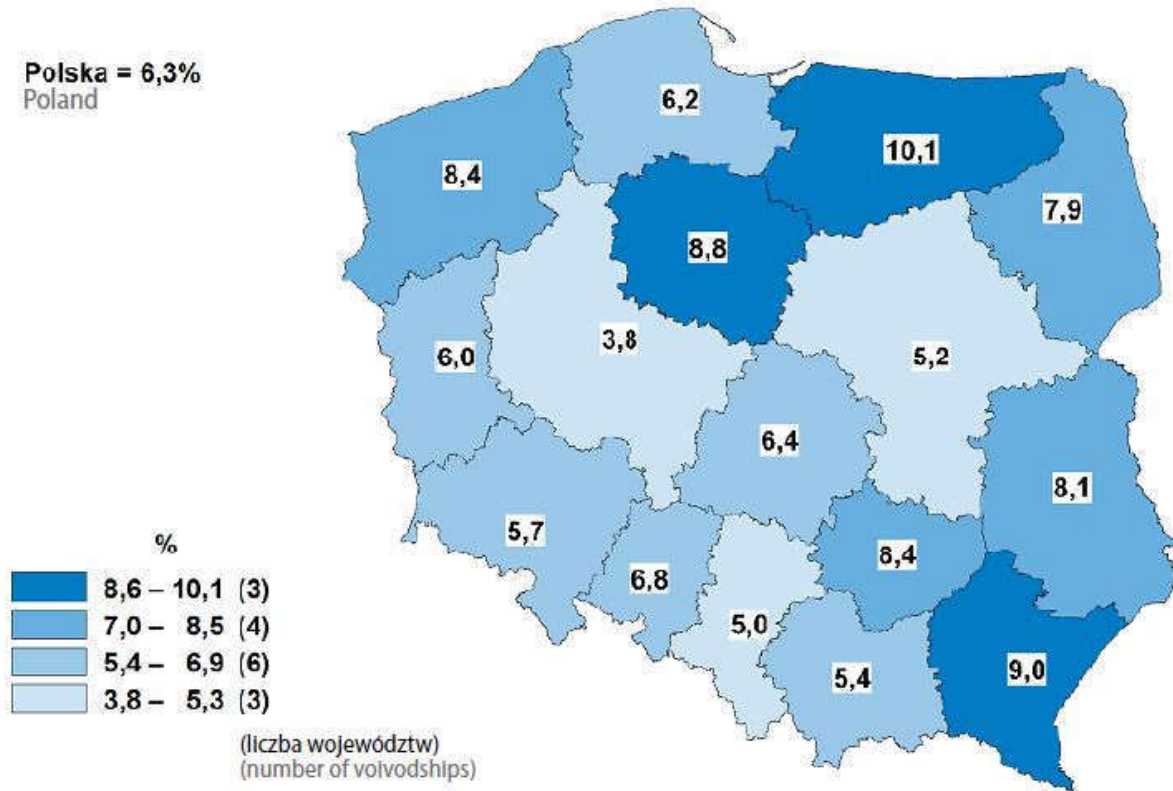
<https://www.bankier.pl/wiadomosc/Stopa-bezrobocia-w-Polsce-styczen-2021-8061916.html>

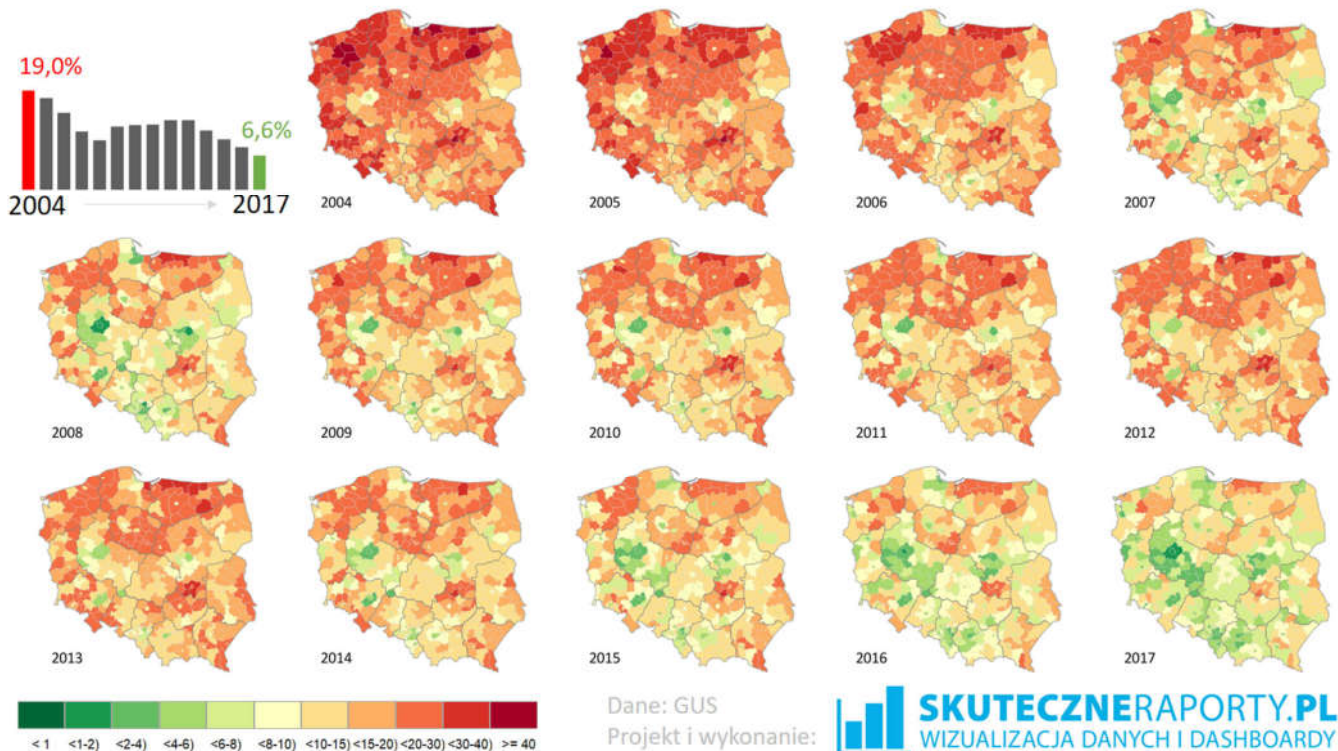
Stopa bezrobocia rejestrowanego
stan w końcu kwietnia 2021 r.
 Registered unemployment rate
 as of the end of April 2021

<https://www.pulshr.pl/restrukturyzacja/bezrobocie-w-dol-to-sytuacja-diametralnie-rozna-od-tej-sprzed-roku,81822.html>

Polska = 6,3%
 Poland

STOPA BEZROBOCIA W POLSCE 2004-2017 WG POWIATÓW

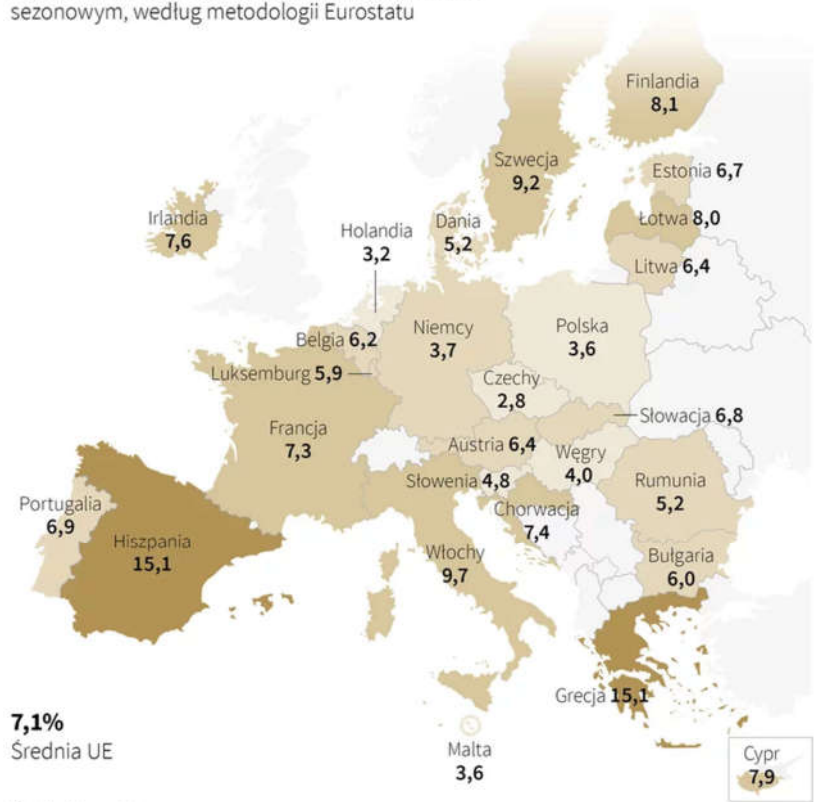

polskie bezrobocie w Europie

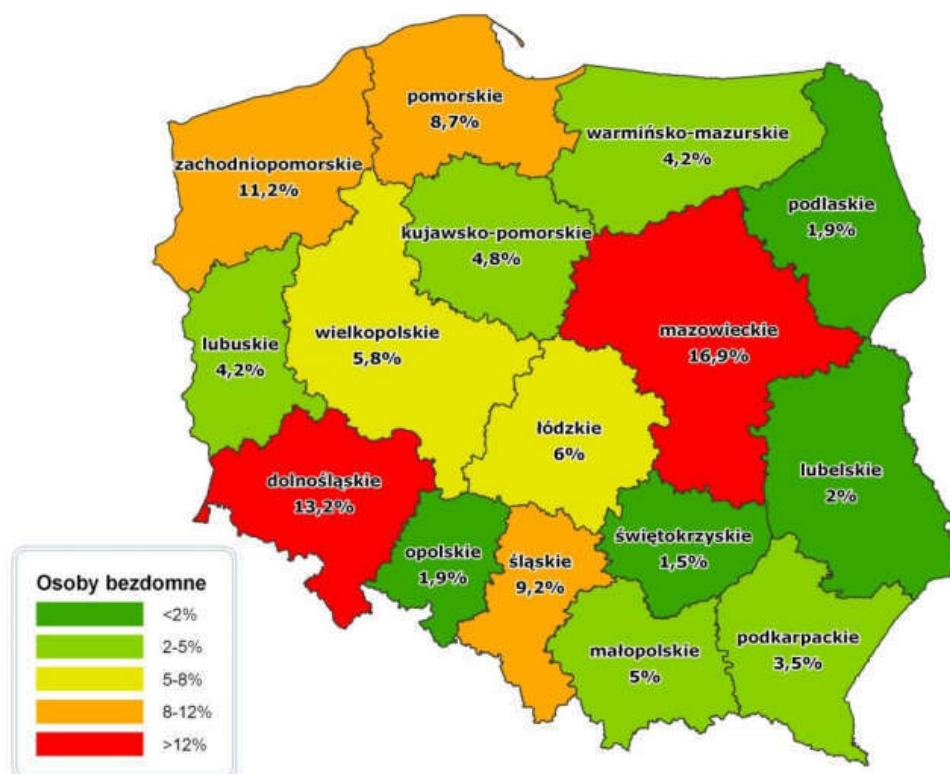
Bezrobocie w UE

STOPA BEZROBOCIA W CZERWCU 2021 R.

Stopa bezrobocia w procentach, po dostosowaniu sezonowym, według metodologii Eurostatu

Osoby bezdomne „bez dachu nad głową” w 2011 (w % ogółu bezdomnych I kategorii)

PATOLOGIE SPOŁECZNE W POLSCE

35

nikotynizm – wg CBOS

- Papierosy pali niemal jedna trzecia dorosłych Polaków (32 proc.).
- Obecnie pali 40 proc. mężczyzn i 24 proc. kobiet.
  - W latach 1997-2007 znacznie zmalała liczba palących mężczyzn (o 10 proc.), podczas gdy odsetek palących kobiet prawie się nie zmienił.

36

nikotynizm – wg CBOS

- Zdecydowana większość palących (86 proc.) regularnie sięga po papierosy.
  - Pozostali (14 proc.) deklarują, że palą tylko okazjonalnie. Kobiety trzykrotnie częściej niż mężczyźni sięgają po papierosy tylko w wyjątkowych okolicznościach.
- Większość regularnie palących (56 proc.) wypala w ciągu dnia od ponad połowy do paczki papierosów.
  - Jedna czwarta (26 proc.) pali dziennie do połowy paczki; 18 proc. respondentów wypala więcej niż paczkę dziennie.

37

nikotynizm – wg CBOS

- Zdecydowana większość nałogowych palaczy (77 proc.) przyznaje, że chciałyby rzucić palenie.
  - Ponad połowa próbowała już to robić (56 proc.), jedna piąta (21 proc.) jeszcze nie podejmowała takiej próby.
- Blisko jedna czwarta palaczy (23 proc.) nie zamierza zerwać z nałogiem.

38

alkoholizm – PARPA

Lata	Spożycie w litrach na jednego mieszkańca				
	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
2000	2	12	1,44	66,9	3,68
2001	1,7	10,6	1,27	66,5	3,66
2002	1,7	11,2	1,34	70,7	3,89
2003	2,4	11,3	1,36	74,8	4,1
2004	2,5	10,6	1,27	82	4,51
2005	2,5	8,6	1,03	80,7	4,44
2006	2,7	9,1	1,09	90,8	5
2007	3	8,9	1,07	93,4	5,14
2008	3,4	8,2	0,98	94,4	5,19
2009	3,2	7	0,84	91,2	5,02
2010	3,2	7	0,84	90,5	4,98
2011	3,3	6,4	0,77	94,3	5,19
2012	3,0	5,9	0,71	99,2	5,46
2013	3,6	5,8	0,67	97,7	5,37
2014	3,2	6,3	0,76	98,9	5,44
2015	3,2	6,3	0,76	99,1	5,45

alkoholizm – PARPA

Struktura spożycia napojów alkoholowych w procentach w przeliczeniu na 100% alkohol w latach 2000-2011:

Lata	Srednio na 1 mieszkańca w litrach 100% alkoholu:
2000	7,12
2001	6,63
2002	6,93
2003	7,86
2004	8,28
2005	7,97
2006	8,79
2007	9,21
2008	9,58
2009	9,06
2010	9,02
2011	9,25
2012	9,16
2013	9,67
2014	9,40
2015	9,41

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Wyroby spirytusowe	28,30%	25,80%	24,50%	30,50%	30,20%	31,40%
Wino i miody pitne	20,20%	19,20%	19,40%	17,30%	15,30%	12,90%
Piwo	51,50%	55%	56,10%	52,20%	54,50%	55,70%
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Wyroby spirytusowe	30,70%	32,6%	35,50%	35,30%	35,5%	35,7%
Wino i miody pitne	12,40%	11,6%	10,30%	9,30%	9,3%	8,3%
Piwo	56,90%	55,8%	54,20%	55,40%	55,2%	56,0%
	2012	2013	2014	2015		
Wyroby spirytusowe	32,74%	37,2%	34,1%	34,0%		
Wino i miody pitne	7,73%	7,2%	8,0%	8,0%		
Piwo	59,54%	55,7%	57,9%	57,9%		

Obliczenia PARPA na podstawie danych GUS

Przyjmuje się założenie, iż w jednym litrze:

1. piwa zawartych jest 5,5% alkoholu,
2. wina (miody pitnego) zawartych jest 12% alkoholu.

alkohol 2012

- średnie spożycie na mieszkańca wyniosło 9,16 litra czystego spirytusu
- co dziewiąty Polak i co czwarta Polka to abstynenci
- piją szkodliwie:
  - Polki: najczęściej kobiety młode, niezamężne i dobrze wykształcone
  - Polacy: najczęściej słabo wykształceni, samotni panowie w średnim lub starszym wieku

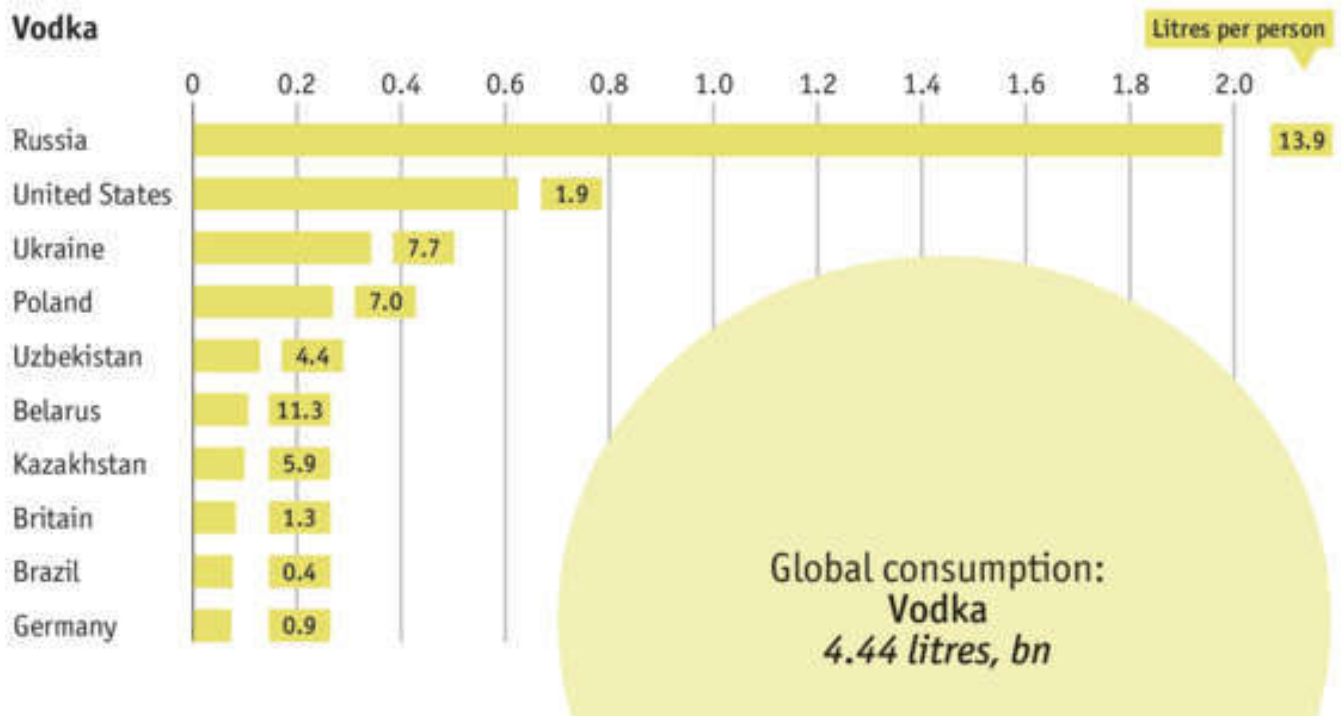
<http://www.gazetaprawna.pl/artykuly/750604,polacy-pija-alkohol-uzaleznione-kobiety-sa-mlode-niezamezne-i-dobrze-wykształcone.html>

41

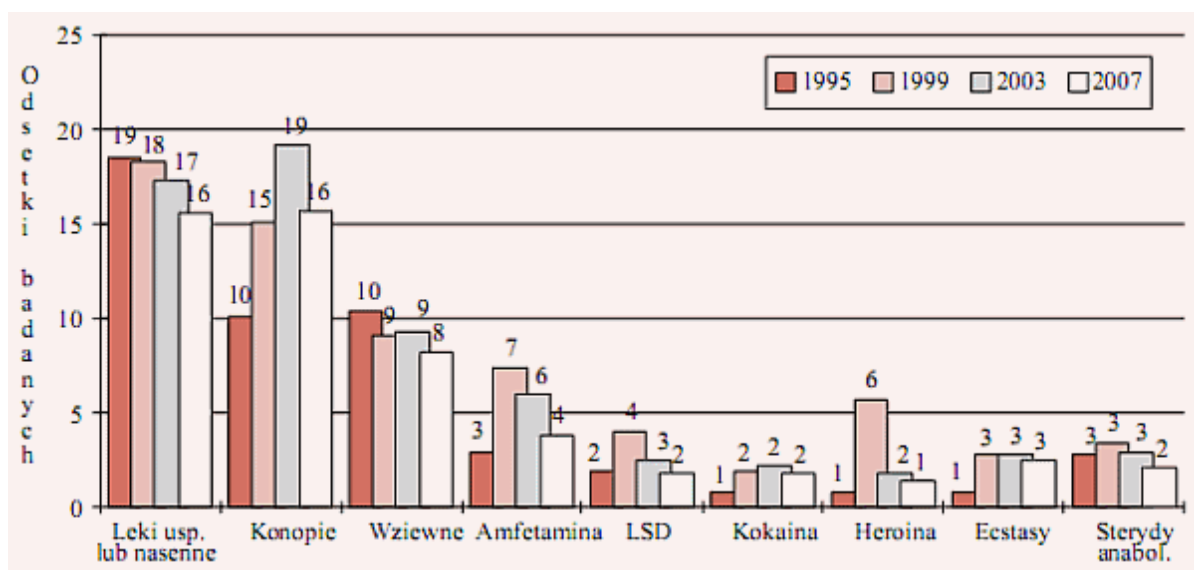
Pure alcohol consumption among persons (age 15+) in liters per capita per year, 2010^[2]

Rank ↕	Country ↕	Total ↕	Recorded consumption ↕	Unrecorded consumption ↕	Beer (%) ↕	Wine (%) ↕	Spirits (%) ↕	Other (%) ↕	2015 projection
1	 Belarus	17.5	14.4	3.2	17.3	5.2	46.6	30.9	17.1
2	 Moldova	16.8	6.3	10.5	30.4	5.1	64.5	0	17.4
3	 Lithuania	15.4	12.9	2.5	46.5	7.8	34.1	11.6	16.2
4	 Russia	15.1	11.5	3.6	37.6	11.4	51	0	14.5
5	 Romania	14.4	10.4	4	50	28.9	21.1	0	12.9
6	 Ukraine	13.9	8.9	5	40.5	9	48	2.6	11.8
7	 Andorra	13.8	12.4	1.4	34.6	45.3	20.1	0	9.1
8	 Hungary	13.3	11.3	2	36.3	29.4	34.3	0	12.4
9	 Czech Republic	13	11.8	1.2	53.5	20.5	26	0	14.1
10	 Slovakia	13	11.4	1.7	30.1	18.3	46.2	5.5	12.5
11	 Portugal	12.9	11	1.9	30.8	55.5	10.9	2.8	12.5
12	 Serbia	12.6	9.6	2.9	51.5	23.9	24.6	0	12.9
13	 Grenada	12.5	11.9	0.7	29.3	4.3	66.2	0.2	10.4
14	 Poland	12.5	10.9	1.6	55.1	9.3	35.5	0	11.5
15	 Latvia	12.3	10.5	1.8	46.9	10.7	37	5.4	10.6
16	 Finland	12.3	10	2.3	46	17.5	24	12.6	11.9
17	 South Korea	12.3	9.8	2.5	25	1.6	2.9	70.5	10.9
18	 France	12.2	11.8	0.4	18.8	56.4	23.1	1.7	11.6
19	 Australia	12.2	10.4	1.8	44	36.7	12.5	6.8	12.6
20	 Croatia	12.2	10.2	2	39.5	44.8	15.4	0.2	11.7

spożycie wódki według The Economist 2014

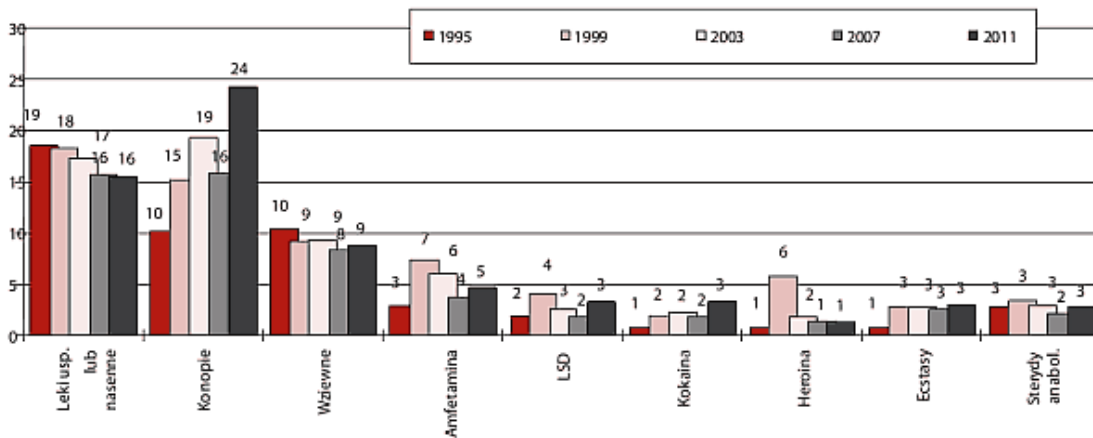

narkomania

Odsetki uczniów w wieku 15–16 lat, którzy używali poszczególnych środków chociaż raz w swoim życiu

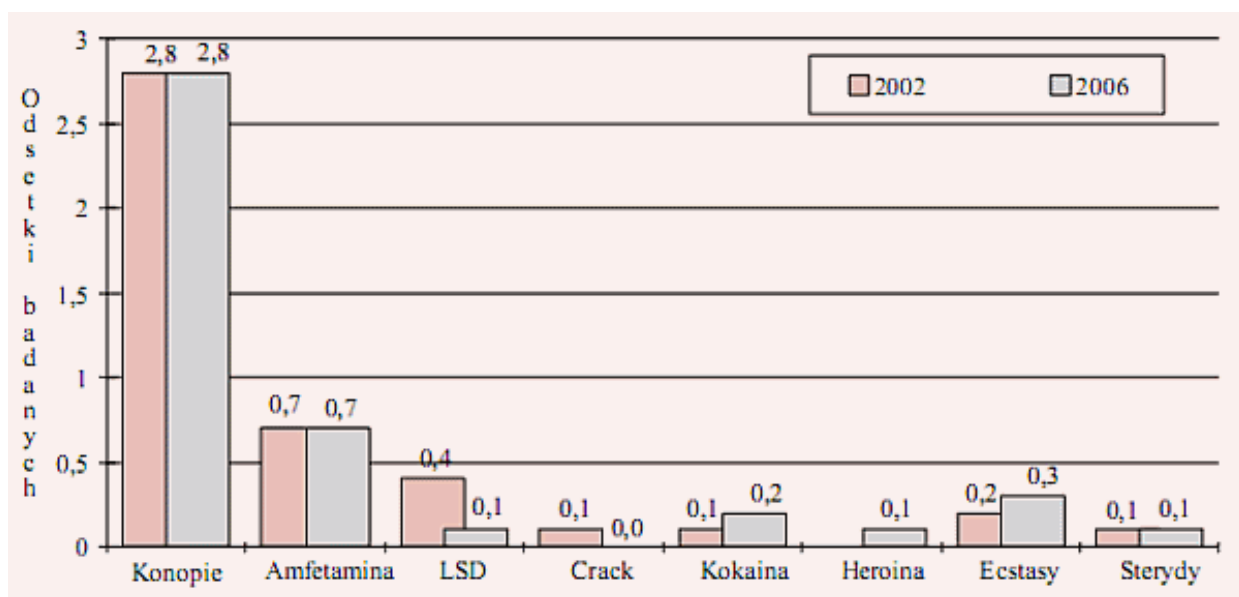
narkomania

Wykres 1. Odsetek uczniów w wieku 15–16 lat, którzy używali poszczególnych środków chociaż raz w życiu

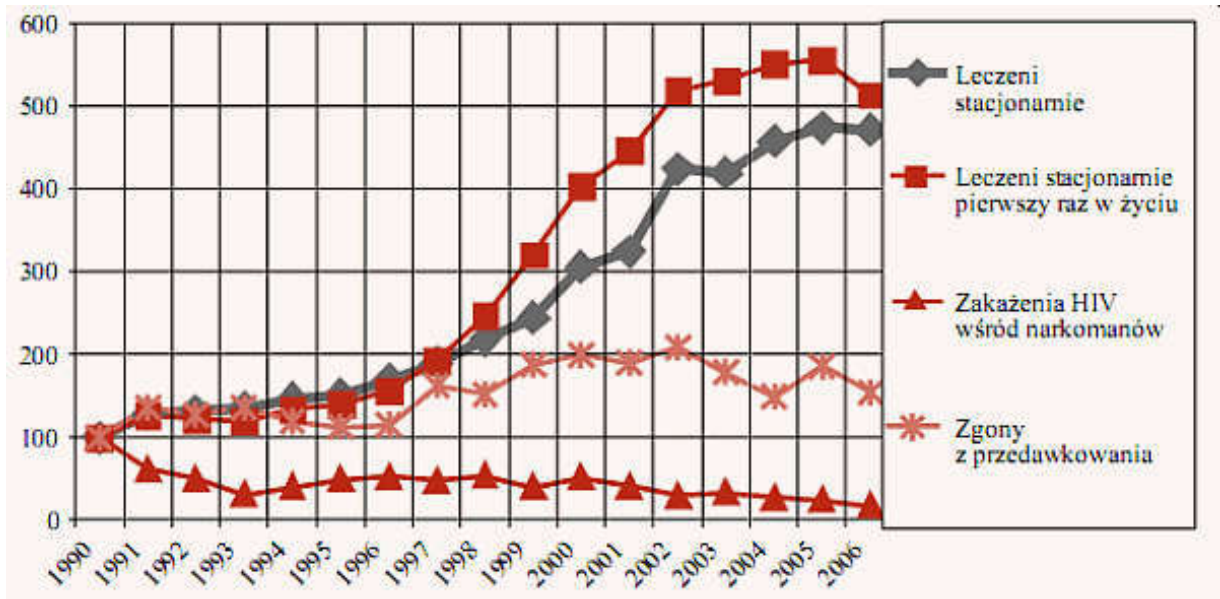
<http://www.narkomania.org.pl/czytelnia/uzywanie-alkoholu-i-narkotykow-przez-mlodziez-szkolna-wyniki-badania-espac/>

narkomania

Używanie substancji nielegalnej przez osoby w wieku 16–64 lata w czasie 12 miesięcy przed badaniem – wyniki ogólnopolskich badań ankietowych w 2002 i 2006 roku

narkomania

47

narkomania 2014

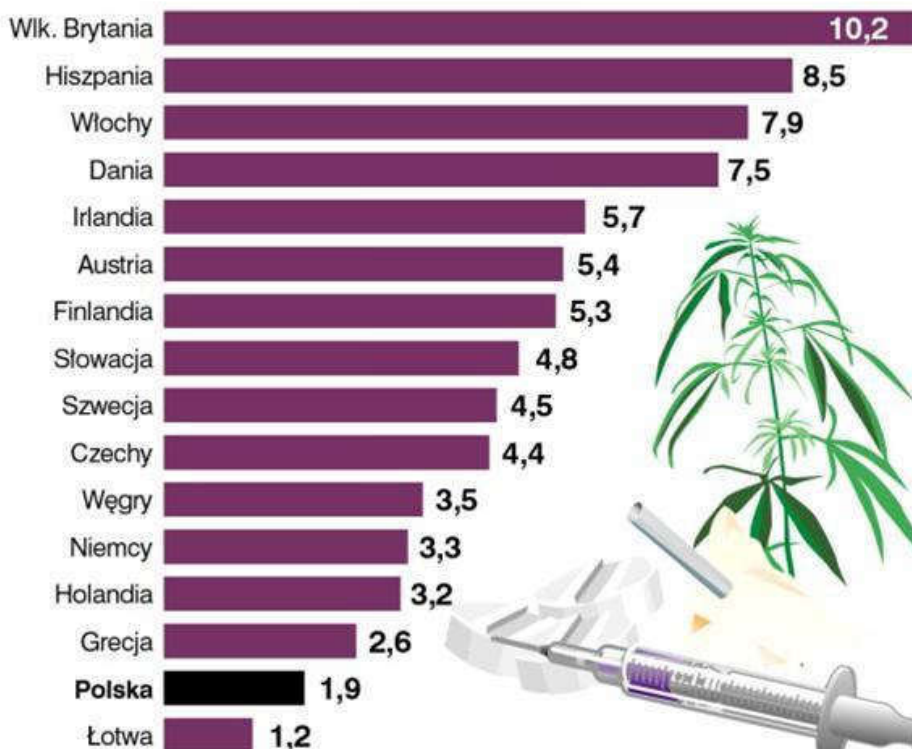
48

narko- mania UE

Problemy narkotykowe

Średnia liczba osób z problemami narkotykowymi na 1000 mieszkańców w wybranych krajach UE.

Źródło: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA)

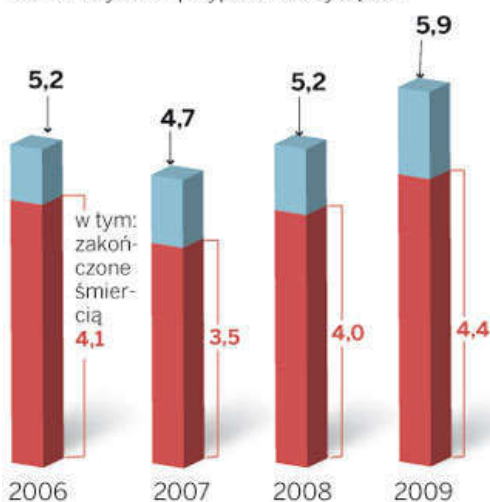
Infografika PAP

samobójstwa

Coraz więcej Polaków odbiera sobie życie

Próby samobójcze

liczba wszystkich przypadków w tysiącach

źródło: KGP

4265

Sposób popelnienia samobójstwa

liczba przypadków

Przyczyny samobójstw w 2009 r.

liczba przypadków

samobójstwa

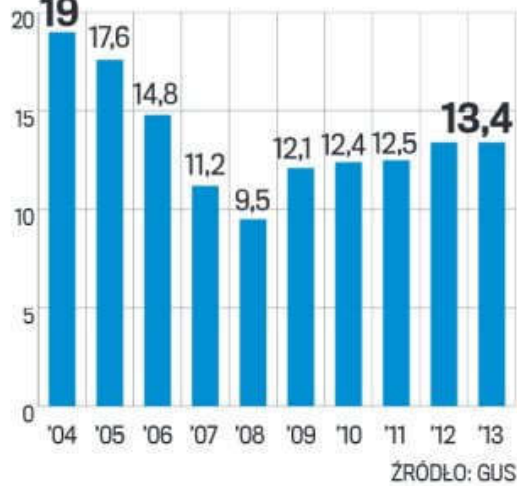
LICZBA SAMOBÓJSTW

STOPA BEZROBOCIA

DANE W TYS.

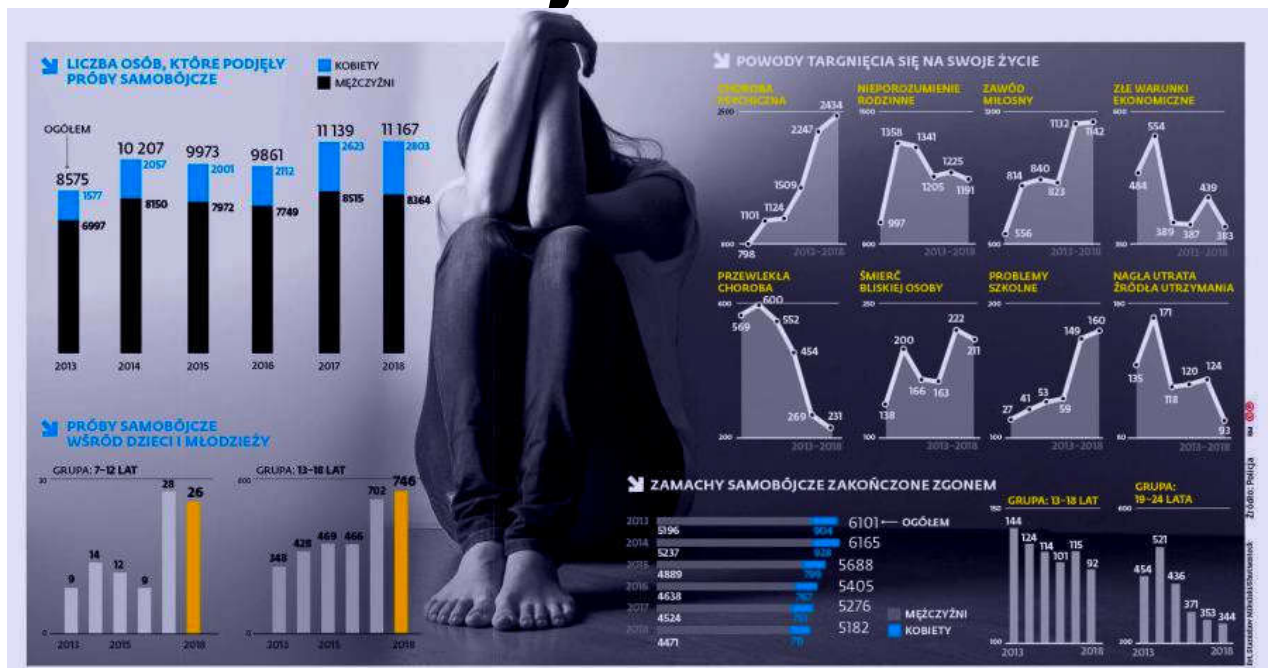
DANE W PROC.

http://wyborcza.pl/1,76842,15713588,2013__rekord_samobojstw__Meczyzni_pod_presja.html

51

samobójstwa

https://serwisy.gazetaprawna.pl/edukacja/artykuly/1414773,sa_mobojstwa-w-szkole-mlodziez-nie-chce-zyc.html

52

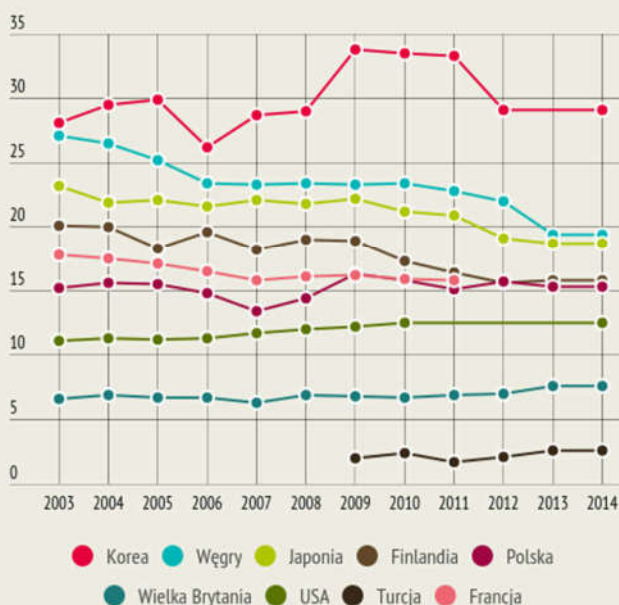
samobójstwa 2016

- W 2016 r. Komenda Główna Policji odnotowała **9 tys. 861** prób samobójczych, **5 tys. 405** osób odebrało sobie życie (w tym samym czasie w wypadkach drogowych zginęło ponad 3 tys. osób).
  - według danych na 5 405 osób, które targnęły się na swoje życie **4 638** to byli mężczyźni, **767** kobiety)
  - problem ten najczęściej dotyka ludzi młodych w wieku 25-29 lat i 30-34

53

samobójstwa na świecie

LICZBA SAMOBÓJSTW W KRAJACH ROZWIŃIĘTYCH

Liczba samobójstw na 100 tysięcy mieszkańców

przemoc 2010

Statystyki policyjne o przemocy

2403
tylu małoletnich, według statystyk policji, było w 2009 roku ofiarami pobicia lub bójki

96%
w tylu przypadkach sprawcami przemocy w rodzinie są mężczyźni

85% tylu spośród nich jest pod wpływem alkoholu

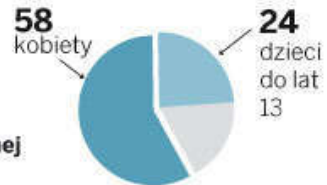

1683
tyle dzieci poniżej 15 roku życia według policyjnych statystyk padło w 2008 roku ofiarą molestowania seksualnego

30%

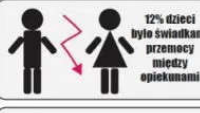
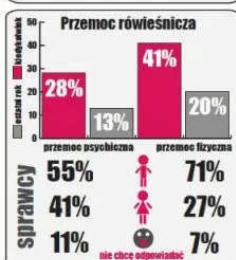
nawet tyle Polek doświadcza, według organizacji pozarządowych, różnego rodzaju przemocy: fizycznej, seksualnej, ekonomicznej czy psychicznej

Kto jest najczęściej narażony na przemoc w rodzinie w procentach

przemoc wobec dzieci 2012

OGÓLNOPOLSKA DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY WOBEC DZIECI 2012

przemoc wobec kobiet 2015

- Według statystyk policyjnych w 2015 r. ofiarami przemocy w rodzinie padło 97 501 osób, w tym 69 376 kobiet.
- Biorąc pod uwagę zarówno zabójstwa, pobicia ze skutkiem śmiertelnym, jak i samobójstwa, których przyczyną była przemoc, Centrum Praw Kobiet szacuje, że rocznie w wyniku przemocy domowej życie może tracić nawet 400-500 kobiet.

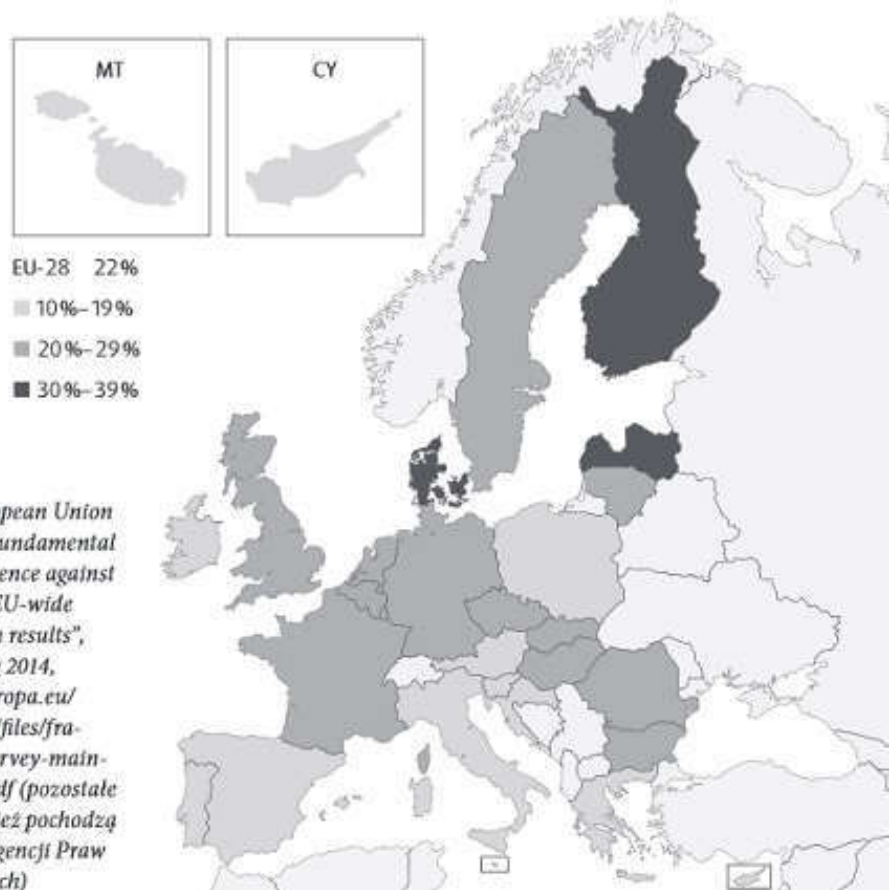
57

<https://oko.press/nawet-400-kobiet-ginie-rocznie-powodu-przemocy-domowej-a-pis-chce-wycofac-konwencje/>

przemoc wobec kobiet w UE 2015

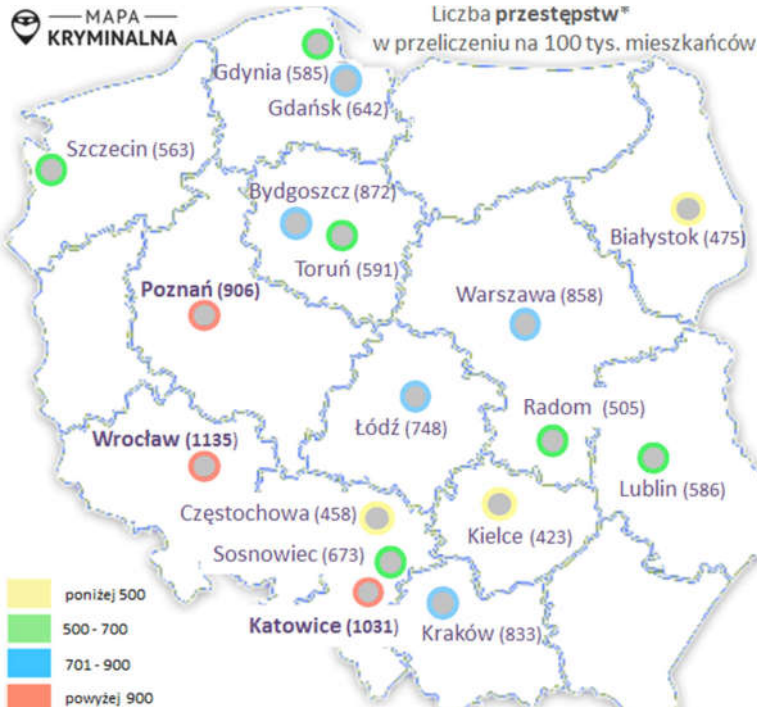
Mapka 1

Fizyczna i/lub seksualna przemoc partnera wobec kobiet

<http://www.racjonalista.pl/index.php/s,38/t,40075>

przestępczość

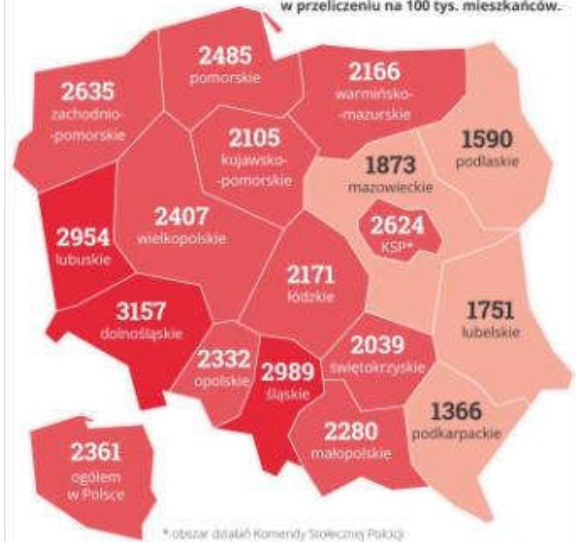

Statystyka dotyczy wyłącznie przestępstw, prezentowanych w serwisie mapakryminalna.pl, włamań do mieszkań i samochodów, kradzieży aut, motorów, rowerów, rozbojów, bójek, niszczenia mienia, przestępstw narkotykowych, podłożenia materiałów wybuchowych, zabójstw. Analizowano interwencje funkcjonariuszy w 17 miastach powyżej 200 tys. mieszkańców. Dane: Komenda Główna Policji, interwencje zarejestrowane w systemie w 2014 r.

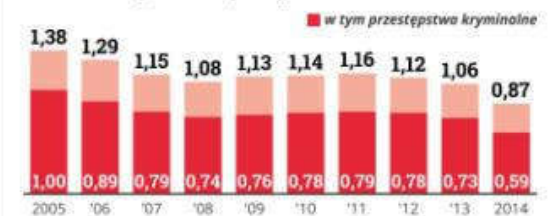
Przestępczość w Polsce

W 2014 ROKU STWIERDZONO W POLSCE O PONAD 14 PROC. PRZESTĘPSTW MNIJ NIŻ W 2013 R.

Liczba przestępstw ogółem w 2014 roku, w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców.

Liczba stwierdzonych w Polsce przestępstw, w milionach.

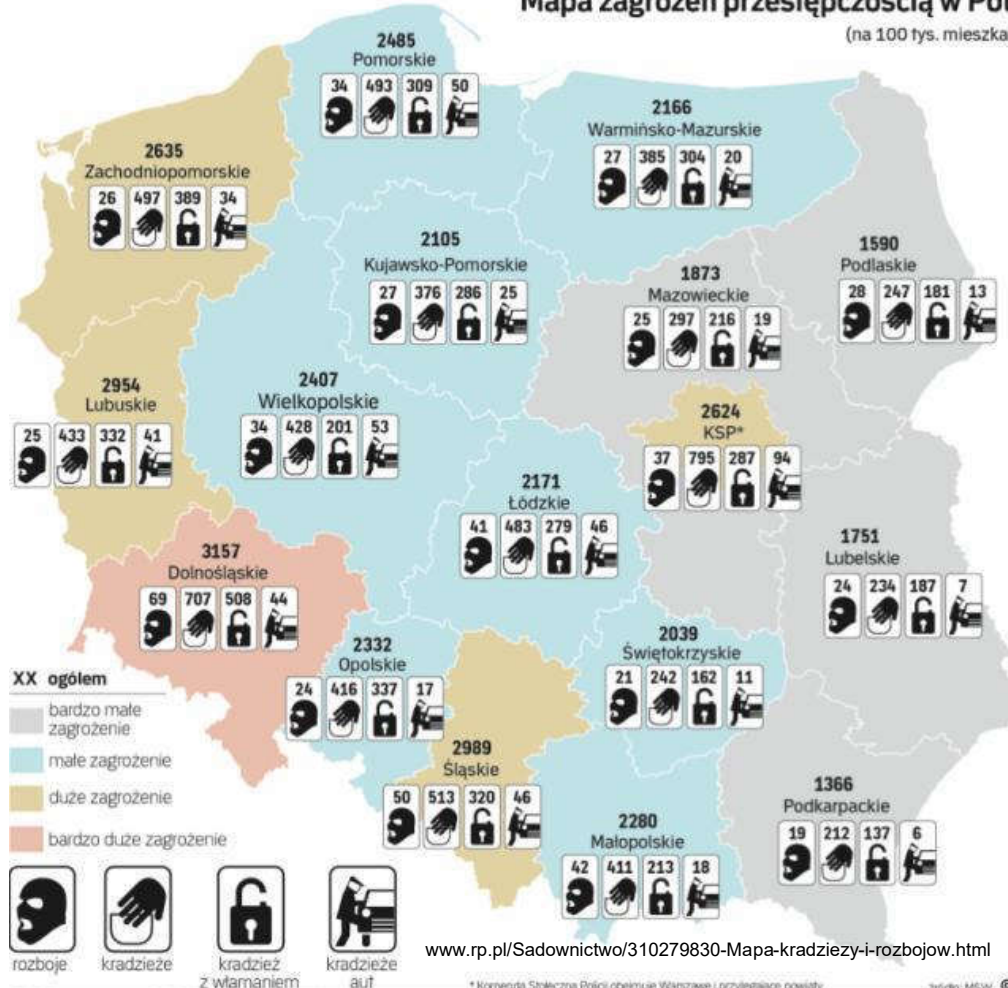

ZRÓDŁO: Policja.pl, MSW, Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2014 roku. INFOGRAFIKA

zagro- żenie przes- tęp- czoś- cią 2014

Mapa zagrożeń przestępczością w Polsce

(na 100 tys. mieszkańców)

www.rp.pl/Sadownictwo/310279830-Mapa-kradziezy-i-rozbojow.html

* Komenda Stołeczna Policji obejmuje Warszawę i przylegające powiaty

Źródło: MSW

przestępczość 2015

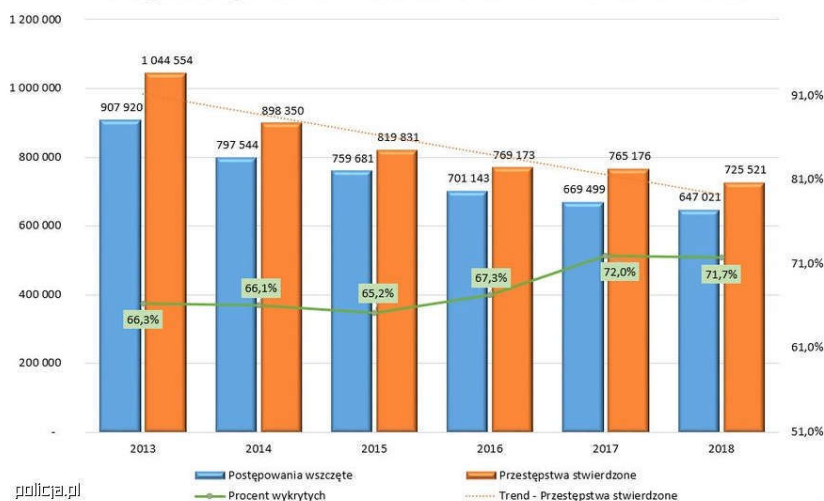
- W sumie w 2015 r. w całej Polsce doszło do 833 tys. 281 przestępstw;
w 2014 roku zanotowano ich 915 tys. 81.
- Spadła głównie liczba przestępstw kryminalnych – odnotowano ich 553 tys. 767, czyli o prawie 80 tys. mniej niż w 2014 r. Średnio dziennie liczba tych przestępstw spadła o 219.
- Mniej było zabójstw – 502 (w 2014 r. – 532).
- Równocześnie wzrosła liczba przestępstw gospodarczych (wyłudzeń, oszustw – PAP) – z ok. 163 tys. do ok. 169,5 tys.

61

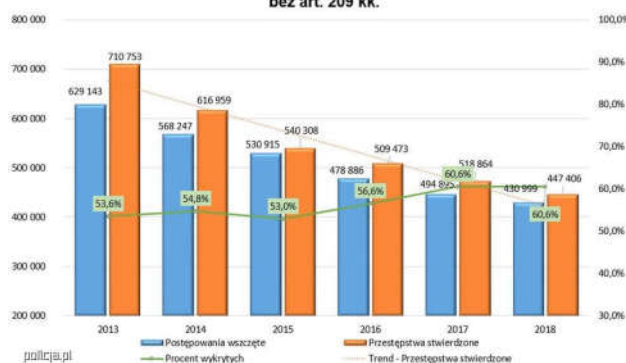
KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

Przestępstwa ogółem w Polsce w latach 2012 – 2018 bez art. 209 kk.

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

Przestępstwa kryminalne w Polsce w latach 2012 – 2018 bez art. 209 kk.

przestępczość nieletnich

- Policja odnotowała o 32 proc. mniej przestępstw z udziałem nieletnich – w 2015 roku dzieci i młodzież popełnili ich prawie 29 tysięcy, a w 2014 roku - ponad 42 tysiące.

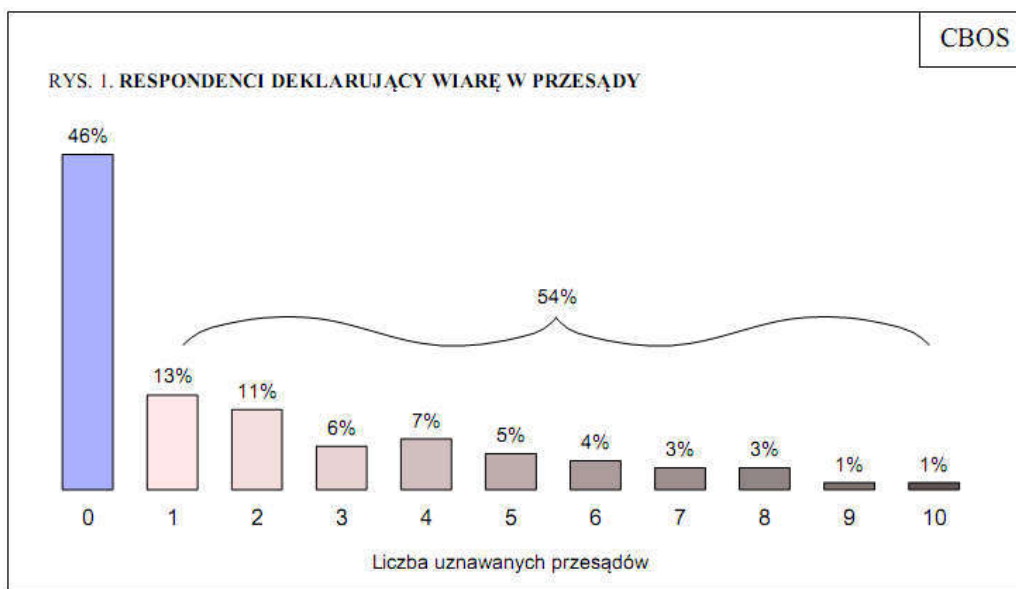

PRZESĄDY POLAKÓW

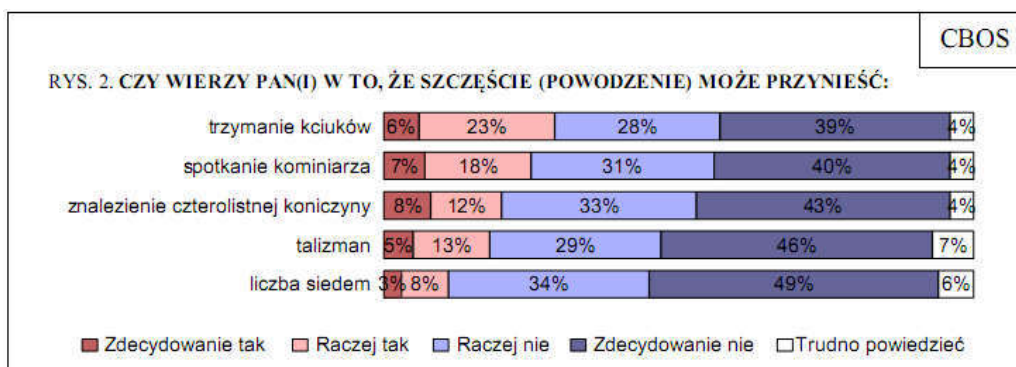

przesady Polaków 2011 CBOS

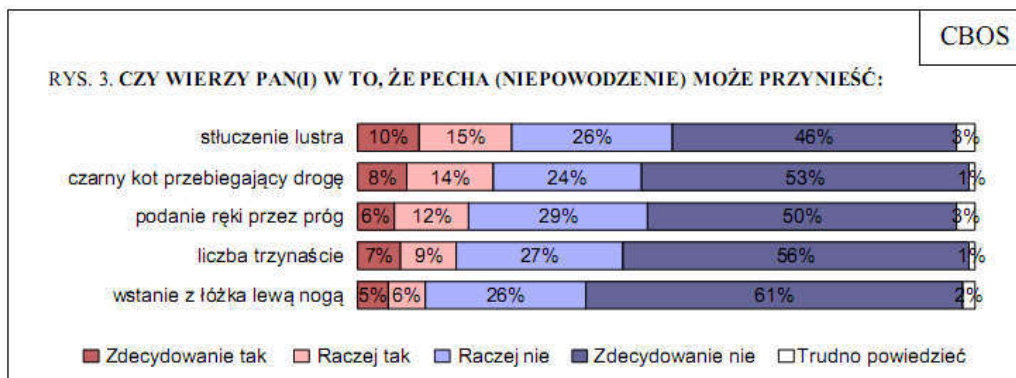
65

przesady Polaków 2011 CBOS

66

przesady Polaków 2011 CBOS

67

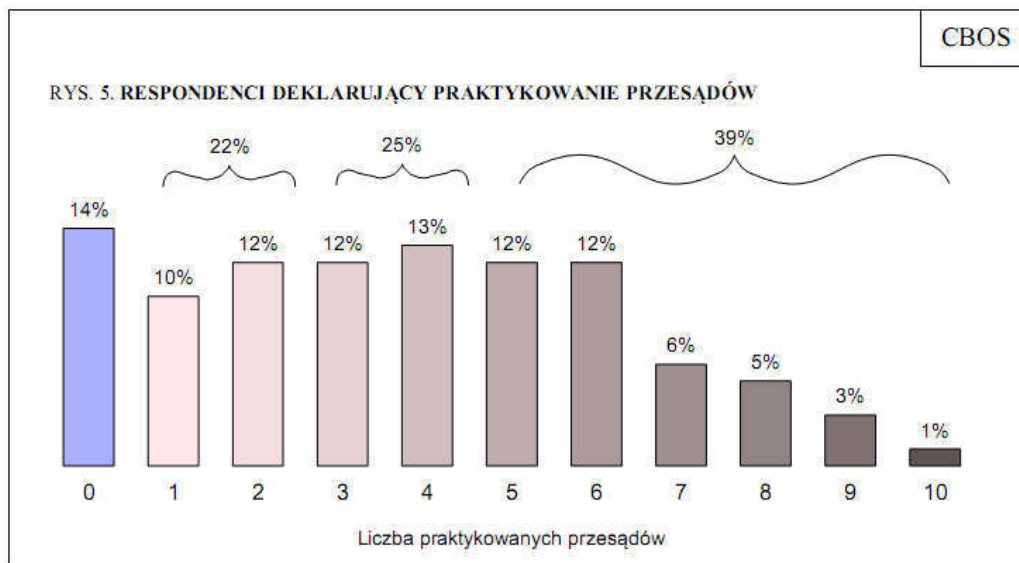
przesady Polaków 2011 CBOS

Czy wierzy Pan(i) w to, że szczęście/pecha (powodzenie/niepowodzenie) może przynieść:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	TAK	Raczej nie	Zdecydowanie nie	NIE	Trudno powiedzieć
	w procentach						
- trzymanie kciuków	6	23	29	28	39	67	4
- spotkanie kominiarza	7	18	25	31	40	71	4
- stłuczenie lustra	10	15	25	26	46	72	3
- czarny kot przebiegający drogę	8	14	22	24	53	77	1
- znalezienie czterolistnej koniczyny	8	12	20	33	43	76	4
- talizman	5	13	18	29	46	75	7
- podanie ręki przez próg	6	12	18	29	50	79	3
- liczba trzynaście	7	9	16	27	56	83	1
- liczba siedem	3	8	11	34	49	83	6
- wstanie z łóżka lewą nogą	5	6	11	26	61	87	2

68

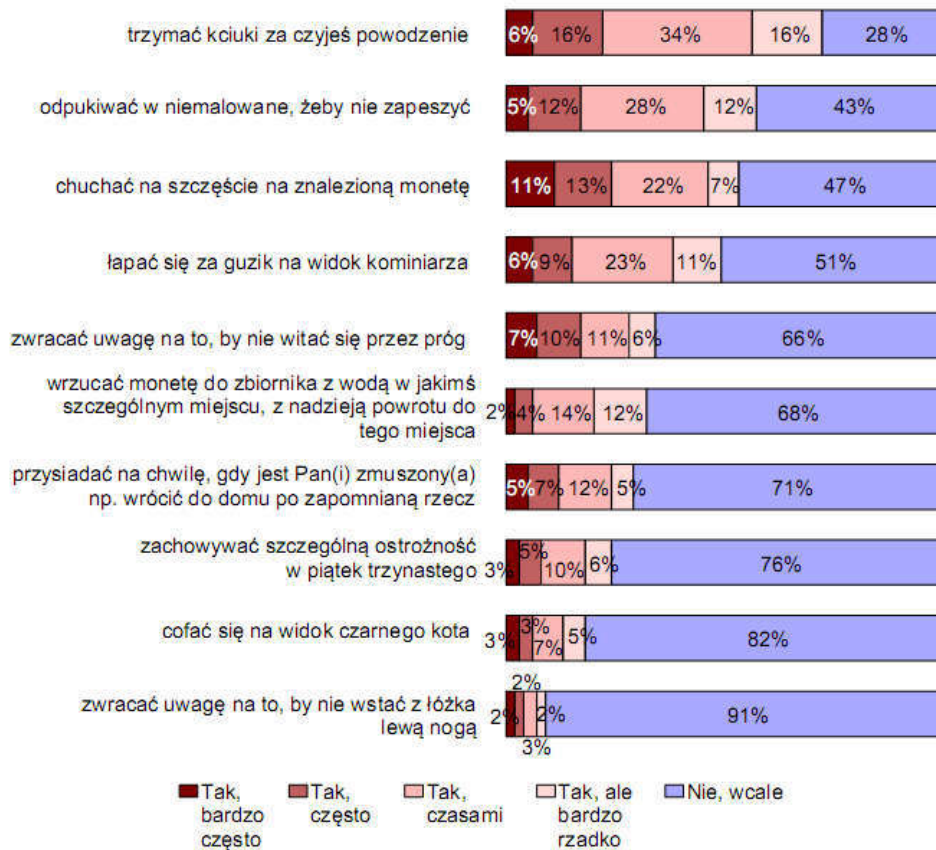
przesady Polaków 2011 CBOS

69

przesady Polaków 2011 CBOS

RYS. 6. CZY ZDARZA SIĘ PANU(I):

źródła

- dane statystyczne GUS
- TNS OBOP
- PARPA
- KGP
- www.narkomania.org
- www.google.com
- www.wieszjak.pl
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Ludność_Polski
- <https://www.epodreczniki.pl>